

Slovenski Prijatelj.

Izbaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja po pošti
4 fl. na leto.

Št. 11.

15. novembra 1865.

XIV. tečaj.

Homilija za 1. adventno nedeljo. *)

„Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle.“ Luk. 21, 33.

V v o d.

Danes je prva adventna nedelja, ki stoji v evangelijskih in mašnih bukvah prva, zato, ker se dans začena novo cerkveno leto. Advent se pravi po slovensko prihod in sveti adventni čas se tisti sveti čas imenuje, v katerem se sveta katoliška cerkev pripravlja na prihod Jezusa Kristusa na našo zemljo, to se pravi na visoki praznik rojstva Jezusa Kristusa. Ker se pa dans spominjamo gnadepolnega, milostipolnega časa, ki ga je Sin božji, naš Zveličar izvolil za svoj rojstni čas, za tisti čas, v katerem je prvokrat na svet prišel, nas odrešit in zveličat: moramo spomniti se tudi njegovega drugega prihoda na zemljo, ko drugokrat pride, sodit žive in mrtve. Ravno zategadelj se današnji dan zopet sveto evangelje bere, katero nam pripo-

*) Mili bratje slovenski, ki vas je večni Bog poslal delat v nograd svoj, ne štejte mi v zlo, da se tudi jaz derznem stopiti v družbo tistih pisateljev, ki marljivo donšajo trud in sad svojega dela v predalčke „Slov. Prijatla“. Ko sem začel pastirovati med ovčicami Gospodovimi, mnogokrat sem mislil sem ter tje, ktereга pridigarja ali homiletikarja bi pri oznanovanji božje besede posnel. Znano vam je le predobro, da je človek s prva nevkreten pri vsakem opraviu, vzlasti je pa dušni pastir okoren v mislih in besedah, kedar še le začne nebeške resnice razlagati. Po sreči mi pridejo v roke Martin Königsdorfer-jeve katoliške homilije, ki so med Nemci že mnogo natisov doživele, ki slové tako zastran velikega števila verskih in nrafskih resnic, ki se v njih nahajajo razlagane, kakor zavoljo vsestrane temeljitosti. Pa kaj mi je treba Königsdorfer-ja hvaliti, to bi se reklo vodo

veduje, da pride Sin božji, kteremu je Bog vso sodbo izročil, in tiste znamnja, ki se bodo prikazale pred sodnim dnevom. Jezusovo prerokovanje od konca sveta, ki nam ga je danes teden sv. Matevž povedal, pripoveduje nam danes sv. Lukež in nas uči, da bodo konec sveta vsi ljudje sojeni in ta sodba bo za grešnike strašna in grozovitna, za pravične pa bo vesela in tolažbe polna.

To bojo tudi obsegale besede mojega današnjega govorjenja.

1. Zakaj bo sodni dan za grešnika strašen in grozoviten dan?

2. Zakaj bo poslednja sodba za pravične vesela in tolažbe polna?

To hočemo premišljevali. — Pripravite se!

R a z l a g a.

1. Zakaj bo sodni dan za grešnike strašen in grozoviten dan? Sodni dan bo za grešnike strašen in grozoviten dan, a) zavoljo strašnih znamenj na nebu in b) zavoljo velike nadloge na zemlji.

a) Od znamenj na nebu, ki se bodo konca sveta vidila, govori Kristus v evangeliju sv. Lukeža: „Znamnja bodo na solncu in mescu in zvezdah.“ Sv. Matevž pa, ki sem vam danes osem dni njegovo evangelje bral, te-le besede piše: „Kmalu po nadlogah tistih dni bo solnce otemnelo, in mesec

v Dravo nositi! Veči strah sem imel nekaj časa zastran prestave ter sem se bal ž njo stopiti očitno na dan, ker tako priprosta pisava, kakoršna je Königsdorfer-jeva, ne more se lahko posnemati; pa vrednik „Slov. Prijatla“, kteremu sem nekaj homilij poslal, naj jih presodi, rešil me je strahu in skerbi. Ta gospod je djal, da so mu všeči tudi zastran jezika, in da so za „Slov. Prijatla“, kakor nalašč, vzlasti, ker je homilij dosihdob še le malo donášal in se današnje dni homiletične pridige jako pogrešajo. Svest sem si, mili bratje v Gospodu! da se vam bodo vse homilije prikupile in da jih bote rade volje rabili, in če me moja nada ne bo goljufala, bode mi obilno poplačan ves trud, ki sem ga s prestavljanjem imel.

Na Peravi pri Belaci 20. oktobra 1865.

Janez Globočnik, kaplan.

ne bo dal svoje svetlobe in zvezde bodo padale z neba;“ to se pravi: Zdelo se bo, kakor da bi zvezde z neba padale, ker bodo svojo svetlobo zgubile, ali pa kakor sv. Hieronim, sv. Avgustin in Beda te besede razlagajo: prišle bodo repate zvezde in druge ognjene znamenja, ki so zvezdam podobne in te bodo na zemljo padle in zemljo zanetile in v požaru končale. Posebno je pa Kristus s temi besedami, ki jih je govoril od ugasnjene svetlobe zvezd, hotel reči, da se bodo tudi pred sodbo prikazale znamenja na nebu, kakor pred razdjanjem Jeruzalemskega mesta; tudi takrat so vidili ljudje na nebu ognjene meče in repate zvezde. Morebiti se pa zvezde, mesec in solnce zavoljo svetlobe sv. križa ne bodo videti dale, kakor se zvezde ne vidijo, kedar solnce pride, dasiravno po dne tisto luč imajo kakor po noči.

In to zatemnenje vse nebeške svetlobe, kako bo strašno za nespokorjene grešnike. Solnce bo s črnim zagrinjalom pokrilo svoje obličje iz žalosti zavoljo onih grehov, ki so bili po dne storjeni. Mesec ta zvesta priča, kakor ga David imenuje, bo ponočne grehe očitne storil in pričal in potlej bo iz sramozljivosti svoj obraz od nesramnih pregreh, ki jih je moral po noči gledati, proč obernil. Zvezde, ki so od prvega dneva stvarjenja noter do slednjega, božjemu povelju pokorne in hodijo po tistih potih, ktere jim je Bog odkazal, bodo grešnika spominile na njegovo nepokorščino. Ljubi farmani! Glejte, to solnce, ki časi tako čisto na jasnem nebu sije, mesec, ki tako mirno vesla in plava po neskončnem prostoru pod nebom, ravno te zvezde, ravno te prijazne zvezde, ki popotnika po noči tako milo pogledujejo in k sebi vabijo na višave, kjer je naša prava domovina, kjer bomo spet enkrat naše ljube rajne našli, ravno te prijazne zvezde, iz katerih nam dobrota in milost božja sveti, ravno tako, kakor iz maternih očes na otroke v naročji ljubezen njena sije — ravno te prijazne zvezde bodo enkrat otemnele. Spominjajte se za tega del vsaki čas, kedar gledate solnce, ali mesec, ali pa zvezde poslednjega sodnega dneva in ne storite ne po dne ne po noči ničesar, kar bi vam slednji dan strah delati vtegnilo.

b) Premislite velike nadloge, ki se bodo konec sveta na zemlji godile: „Na zemlji bo stiska med narodi zavoljo

strašnega šumenja morja in valov. In ljudje bodo koperneli od strahu in čakanja tistega, kar ima čez svet priti; zakaj nebeške moči se bodo gibale — in vsi rodovi bodo jokali.“

Ljubi poslušavci! Morebiti ste kaj slišali letos govoriti od povodnje, ki je letos na Ogerskem, Češkem in Polskem grozno velike ljudem premoženje in življenje vzela — morebiti je marsikteri iz med vas že sam skusil, kakšne nadloge in kakšen strah voda stori, kedar se postavim oblak vterga in ponevedoma grozovitni hudourniki prideró, polje tergajo, hiše podkopujejo, mostove poberó — ja čuden pogled je videti po vodi plavati poderte pode, hleve, mize, stole, postelje, zibeli z otroci, tu in tam kakšno človeško truplo. Strah tudi človeka spreleča, kedar je potres; pa pri nas potresi niso tako hudi, kakor v tistih mestih, ki poleg morja stojé. Kolikrat se primeri, da cele mesta potres v kratkem času na kup spravi. Tako se je primerilo pred 200 leti, da je mesto Lizabon v Portugalii na vseh svetnikov dan, ko so bili ljudje po vseh cerkvah pri božji službi, ko je po vseh cerkvah na tavžente sveč gorelo, ko je po hišah na vsakem ognjišču gorelo, Bog s potresom obiskal. Med sveto mašo se začne zemlja majati, strehe šibiti, zidovje poka, altarji se drobé, sveče padajo s svečnikov in oltarjev po ljudéh, ki so od strahu vsi omamljeni in obnemogli, pri vseh vratih iz cerkev in iz hiš deró, zadnji spredne na tla tlačijo, vpijejo, jokajo, žebrajo, prosijo in potlej še ogenj zraven od svečave potegne in vse vname kar gori, ljudje v trumah bežé proti morju, kjer je bila široka trata, na katero jih je veliko sto pribežalo, pa glejte, ko bi mignil od potresa se ta trata pogrezne v morje in valovi pokrijejo vse in žive duše od tistih ni nobeden več videl. Strah gre človeku po kostéh in po žilah, kedar take neznane zgodbe bere; kaj še le morejo tisti občutiti, ki jih sami skusijo. Kristjani moji, take žalostne prigodbe so pa le slaba podoba tistih nadlog, ki bodo človeški rod konec sveta tlačile, in od katerih Kristus sam tako grozovitno govori. Dasiravno mi teh bridkost ne doživimo, vendar jih bodo doživeli prihodni rodovi in mi bomo videli še po vstajenju njih sled in podertijo sveta. Za ktere bodo pa te prigodbe najbolj strašne? Za nevernike in za grešnike. „Zakaj Bog bo v jezi svoje orožje zgrabil in tudi

stvari oborožil, da se bo maščeval nad svojimi sovražniki.“ (Modr. 5, 18.) Morje se bo vzdignilo zoper hudodelnike, ki so neusmiljeno v serditosti in jezi svojega bližnjega zatirali, ki so z upitjem in z razujzdanostjo pravico z nogami teptali. Odpirala se bo zemlja in požirala hudobne ljudi, ki so se dolgo živili in redili od njenega sadu, sami pa nobenega sadu dobrih del niso prinesli. Kako je vendar človek neumen, ki se baša in hvali s svojim premoženjem, s svojim denarjem, s svojo lepoto, kako bo takrat jokal, kedar bo videl žalostni konec vsega posvetnega.

2. Zakaj bo poslednja sodba za pravične vesela in tolažbe polna?

Poslednja sodba bo za pravične z dveh vzrokov vesela in tolažbe polna, a) zato ker je njih odrešenje blizo, b) ker se bo kraljestvo božje začelo.

a) „Kedar se bo to začelo goditi, pogledjte in povzdignite svoje glave, kajti vaše odrešenje se približuje.“ Ker odrešenik božji svoje služabnike z odrešenjem tolaži, nam on s temi besedami vedeti da in naznanuje, da je naše življenje na zemlji sužnost, da je duša človeška v telesu na zemlji kakor v ječi zaperta.

Ja, ako človek samega sebe in druge prav premišluje in z lučjo svoje pameti na vsakdanje življenje posveti, tako gotovo vidi, da so vse naše opravila prazna reč, če si ne mislimo z njimi večnega plačila zaslužiti. Zemlja, ki na nji stanujemo, kaj je družega, kakor dežela sužnosti, na kateri ni noben človek čisto sam svoj gospodar, na kateri mora niži služiti višemu, na kateri ljudje eden drugemu napotje delajo in vkljubujejo, kjer vsak pravo hoče imeti, kjer gospodar svojo terdi in hlapec svojo, ja tako daleč smo prišli, da je gospodarjem hlapce, katerim plačilo dajejo, treba prašati, kaj boš danes delal, da je treba posle skor za božjo voljo prositi, naj storijo, kar gospodar želi. Ni čuda, da se čez in čez gospodarji pritožujejo zavoljo slabih časov, ker jim nekteri posli več škode, kakor prida in koristi storé. Nepokorščina otrok do svojih staršev, nevbogljivost poslov do svojih gospodarjev, podložnih do svojih predpostavljenih stori, da je zemlja večidel za vse temna ječa,

dežela sužnosti, ktero vsak bogaboječ kristjan želi kmalo zapustiti.

Le poterpljenje, ljubi moji, bo že prišel enkrat tisti den, ko bodo zapustile naše duše ječo svojega trupla, ko bomo zapustili ternjeve pota tega sveta, ko se bo reklo: Pogledjte in povzdignite svoje glave zakaj naše odreščenje je blizo.

b) Kdaj pa bo ta čas prišel? Kdaj bo človeški rod odrešen svoje sužnosti? Na to uprašanje nam Jezus odgovarja s priliki, ter pravi: „Glejte figovo drevo in vse drevesa, kedar že berst poganjajo veste, da je leto blizo. Tako tudi vi, kedar vidite, da se vse to godi, vedite, da je blizo božje kraljestvo.“ Mesto da bi Jezus naši radovednosti vstregel in povedal, kdaj da bo dan poslednje sodbe prišel, nas s tem tolaži, da pravi, kedar se bo vse to godilo, vedite, da je kraljestvo božje blizo. Po sodnem dnevu tedaj se bo začelo kraljestvo božje. Tedaj bodo ljudje Boga in Jezusa Kristusa prav spoznali; tedaj bo Jezus Kristus svoje sovražnike, nevernike in grešnike v svoje podnožje vergel, kraljestvo božje, ki ga je Sin božji od svojega Očeta podedoval, pa ne bo on sam za-se ohranil, temuč tudi svoje svetnike bo pustil vdeležiti se ga; vsem, ki so se opravičeni v gnadi božji s tega sveta ločili, poreče: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta! pojdite v kraljestvo, ki vam je od začetka sveta pripravljeno.“ In „ta rod ne bo prešel, dokler se vse to ne zgodi“, dokler grešniki svoje kazni, in pravični svojega plačila ne dobé. Kar je Sin božji govoril, nikdar se ne bo preklicalo; zategadel on pravi: „Nebo in zemlja hota prešla, moje besede pa ne bojo prešle.“ Amen.

Homilija za praznik neomadežv. spočetja D. M.

„Bukve rodu Jezusa Kristusa, sina Davidovega, sina Abrahamovega.“
Mat. 1, 1.

(Za škofije, kjer se evangelje bnkev rodu J. K. bere:)

V v o d.

V današnjem sv. evangelju se bere veliko različnih imen, težavnih imen, ki današnji dan niso več v navadi, torej skor popolnoma neznane, ki jih človek težko v glavi obderži. Ne bilo bi tedaj lahka reč tega evangelja na pamet se naučiti in na pamet vse imena po redu povedati in še starši in odrasčeni ljudje bi ne vedeli veliko odgovoriti, ako bi jih vprašal, kaj se moremo učiti iz bukev rodu Jezusa Kristusa? Pa vendar, keršanski poslušavci! mi smete verjeti, da ima današnje sveto evangelje veliko lepih nauk v sebi, in sicer:

1. Naukov od Boga; 2. nauk od matere božje; in 3. nauk od nas. Te nauke vam hočem danes v imenu Jezusa in Marije nekoliko razkladati.

R a z l a g a.

1. Ako vse izrajtamo, kar smo kristjani Bogu dolžni, „tako ostanejo“, po besedah sv. Pavla (I. Kor. 13. 13.), „vera, upanje, pa ljubezen, to troje“. In glejte, besede današnjega sv. evangelija nas pa ravno k veri, k upanju in k ljubezni do Boga opominjajo in obujajo.

a) Opominjajo nas v to verovati, kar je Bog govoril. Bog je staremu očaku Abrahamu in med drugimi tudi kralju Davidu razodel, da bo iz njegovega rodu rojen Mesija, odrešenik sveta. David je živel 1000, Abraham pa še 2000 let pred Kristusovim rojstvom; in v tem dolgem času, kaj se je vse na svetu godilo, koliko reči je minulo? Razodenje božje, o Mesiju in prerokov besede o Zveličarju pa niso minule pa niso konec vzele. Tako je varoval Bog, da se je že pred dopolnilo, kar je potlej bolj pozno božji Sin sam rekel in je djal: „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bojo

prešle.“ Zakaj, ko je minulo po Davidu 1000 let in po Abrahamu 2000 let je „Jezus Kristus sin Davidov, sin Abrahamov“, to se pravi človek iz roda Davidovega, iz roda Abrahamovega kakor Odrešenik sveta resnično na svet prišel. Kdor tedaj veruje, kar je Bog razodel, ne bo nikdar zapeljan, ne bo goljufan: kar je Bog govoril to je resnica, to ostane vekomej resnica, to se bo gotovo zgodilo, naj se zgodi še le čez tisoč in tisoč let, naj se dopolni tudi še le v večnosti.

Glejte tedaj, da bi nas sv. evangelist Matevž prepričal, kako lepo po redu se je dopolnilo božje razodetje zastran rodu Mesijevega, nam je po versti zapisal vse rodove od Abrahama notri do Davida, od Davida notri do sv. Jožefa, ženina Marije, ki je rodila Jezusa. Sv. evangelist Lukež sega v svojem sv. evangelju še dalje: on nam pove imena vseh roditeljev Mesijevih od Abrahama notri do Adama, ki je prvi roditelj Kristusov in oče vseh ljudi. Zakaj tudi Adamu, ki je blizo 4000 let pred Kristusovim rojstvom ustvarjen bil, je nebeški Oče po storjenem grehu obljubil, da bo prišel Odrešenik na svet, ki bo goljufni kači glavo sterl in satana premagal. Od začetka sveta, 4000 let je šel odrešenikov rod po ravnem tiru in ni prišel iz reda; božja beseda se ni premaknila od resnice: resnično, resnično vam povem tedaj in smete mi verjeti, da božje razodenje in prava vera, ki se od začetka sveta do Kristusovega rojstva ni zgubila, tudi od Kristusovega rojstva do konca sveta ne bo konca vzela.

Terdno se smete zanašati na obljubo Kristusovo, ki je djal svojim vernim: „Glejte! jaz sem pri vas vse dni, noter do konca sveta.“ Svojemu prvemu namestniku sv. Petru je djal: „Ti si skala, na to skalo hočem svojo cerkev zidati in peklenske vrata je ne bodo premagale.“ Po Kristusovem rojstvu štejemo 1865 in vendar te skale, te pečine, na kateri cerkev stoji, še niso spodnesle peklenske vrata: kakor sta nam imena vseh Kristusovih očakov ohranila sv. Matevž in sv. Lukež, tako nam tudi dandanašnja zgodovina hranuje imena vseh Kristusovih namestnikov rimskih papežev, ki tako rekoč v versti drug drugemu roke podajajo in si tako više pastirstvo cerkve izročujejo. Znani so nam po imenu, pove nam zgodovina, kateri je vodil cerkev za tem, kateri za unim, kaj je vsakteri

storil in kdaj je umerl. Od sv. Petra, ki ga je Kristus poglavarja cerkve postavil, noter do sedajnega sv. očeta Pija IX., štejejo 255 najviših cerkvenih pastirjev. Te verste pravih Kristusovih namestnikov ne bo konec, dokler bo kaj Kristusove vere na svetu, ta vera pa se bo po Kristusovih besedah hranila do konca sveta.

b) Besede današnjega sv. evangelja nas pa tudi opominjajo v Boga zaupati v nevarnostih. Adamov rod, Abrahamov rod, Davidov rod, vsi ti trije rodovi so velikokrat že skor popolnoma bili pri koncu. Ob času vesoljnega potopa so skoraj vsi ljudje potonili; vendar je Bog Noeta in njegove sinove z ženami vred ohranil v ladiji, da bi se Adamov rod ne pretergal, ki je moral Mesija ž njega rojen biti. S časom zabrede zopet celi svet v najbolj sramotno molikovanje; in pri tej priči si izvoli Bog Abrahama, ki je še pravo vero imel, in mu da še le v poznih letih sina Izaka, Jakobovega očeta, in ta je bil očak vsega judovskega ljudstva. Ob času babilonske sužnosti je bila vsa kraljeva Davidova rodovina v ptujo deželo odpeljana, kjer je 70 let najhujše pomanjkanje in bridkosti terpela. Vendar Bog tudi v sužnosti ni dal tej rodovini konca vzeti, samo da se je ohranila versta Zveličarjeve rodovine in da ni umerla korenina, iz ktere je poznej izrastla skrivnostna roža, Mati Kristusova.

Tako je po božji previdnosti izvoljeno ljudstvo pred Kristusovim rojstvom moralo zmirom terpeti, vendar pa ni smelo pokončano biti. Tako pa tudi mi, ki smo izvoljeno ljudstvo, ki smo poklicani h Kristusovi veri, po njegovem rojstvu ne smemo nikdar upanja zgubiti. Bog pripusti, da tudi keršansko cerkev neprenehoma preganjajo, pa vendar je nikdar ne preženejo. Judje in molikovavci, krivoverci in neverniki so katoljško vero od začetka do današnjega dneva preganjali in jo še preganjajo. So jo li pa tudi morda kdaj zmagali? Nikdar! Jezusova cerkev stoji terdno kakor Triglav, ki se za vami možko vzdiguje proti nebu, in bolj gotovo kakor ta gora bo Kristusova cerkev sodnega dneva dočakala. Ko bi se bilo toliko ljudi lotilo Triglava in Obirja, kolikor se jih je že znosilo nad cerkvijo Kristusovo, že davno bi ne bilo kamna na kamnu, ne peska na pesku. Pa cerkev podpirajo Kristusove

besede: „Peklenske vrata moje cerkve ne bodo premagale. Jaz sem pri vas do konca sveta.“

c) Besede današnjega sv. evangelja nas opominjajo k ljubezni božji. Ktera reč nas more bolj k ljubezni božji obujati, kakor bukve rodu Jezusa Kristusa? Radi imamo take ljudi, ki nas ljubijo in nam dobrote skazujejo. „Bog pa je svet — nas vse — tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi vsi, kateri v njega verujejo, ne bili pogubljeni, temuč večno življenje imeli.“ Tisti, ki je rojen od Boga Očeta od vekomej, je zavoľjo našega zveličanja človek postal, bil je rojen iz roda Abrahamovega, in roda Davidovega iz Marije. Ali nam mar ni Bog vsega dal, ko nam je dal svojega edinega Sina. „On“, pravi sv. Pavl, „on, ki svojemu lastnemu Sinu ni prizanesel, temuč ga je dal za nas vse: kako bi nam on ž sam ne bil vsega dodelil. Zatega del nas sv. Janez opominja in pravi: „Ljubimo Boga, ker je on nas pred ljubil.“

2. Ako vam bukve rodu Jezusa Kristusa na čast Marije razložim, moram vam povedati, da je bila najbolj imenitnega stanu, najzlahtniše rodovine, in vendar se je štela v versto med človekinje najnižega stanu; potlej vam pa moram tudi povedati, da je bila najbolj rodovitna mati, dasiravno je neomadeževana devica ostala. Ona je bila gospa in dekla, bila je mati in devica vse ob enem.

a) Marija je bila imenitna gospa! Vsi očaki, kralji, knezi in vodniki vojskinih trum so bili predni starši Marijni in sv. Jožefa. Oba sta bila Judovega rodu in Davidove rodovine. Sicer bi ne bila smela med seboj se zaročiti. Da se je Mesijev rod v pravem redu ohranil, nobena Judinja ni se smela kam drugam udati, in nobeden ptujec se ni smel med Jude priženiti. Marija tedaj, iz Davidove rodovine, dasiravno borna, bila je vendar kraljeva princezinja. Posvetnjaki se bahajo, ako so visocega, žlahnega rodu; Marija pa je bila ponižna in se ni drugače imenovala, kakor dekla, kakor služabnica Gospodova! „Glej! dekla sem gospodova.“ „Gospod je videl ponižnost svoje dekcle.“ Naj bo kdo imenitnega ali nizkega stanu, bogatih ali revnih staršev, s tem se nikarte bahati; najviši čast, največa imenitnost obstoji v tem, ako v resnici z Marijo vred reči zamoreš: „Jaz sem služabnik, jaz sem služabnica Gospodova.“

b) „Gospod. je videl ponižnost svoje dekle“. Ravno zatega del, ker je bila Marija tako pohlevna, da se je med žene nizkega stanu štela, storil je Gospod Bog, da je bila rodovitna mati, in da je zraven tega čista devica ostala. Najbolj rodovitna mati, ker je rodila Sina božjega, kar nam pové današnje sv. evangelje, „od ktere je bil rojen Jezus, ki je imenovan Kristus.“ Ona je mati Jezusova, Jezus je Bog, tedaj je Marija mati božja. Po pravici je toraj sv. Elizabeta, ki jo je sv. Duh razsvetlil, Mariji rekla: „Ti si blagoslovljena med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa“, to se pravi: „Ti si najbolj imenitna mati, ker boš najbolj imenitni sad rodila.“ Toliko bolj je pa še imenitna ta rodovitna mati, ker je ostala devica, dasiravno je bila porodnica. Dobro si v glavo vzamite, kako sv. evangelist bukve rodu Jezusovega piše. On piše: „Abraham je rodil Izaka, Izak je rodil Jakoba i. t. d. do sv. Jožefa; ko pa do sv. Jožefa pride, pa ne pravi: Jožef je rodil, ker Jožef ni bil Jezusov oče, temuč on piše: „Jakob je rodil Jožefa moža Marije, od ktere je bil rojen Jezus.“ Jožef tedaj ni bil roditelj, Marija pa je bila porodnica Jezusova. Ona je rodila Jezusa neomadeževana devica, ker sama pravi, da moža ni poznala. „Kako se bo to zgodilo, ker moža ne poznam“, odgovorila je angelu Gabrielu; on pa je rekel: „Moč Najvišega te bo obsenčila.“ S čudežem, tedaj z božjo močjo se bo to zgodilo. — Marija najbolj rodovitna porodnica in vendar najbolj čista devica. — Matere in device! Marijni izgled naj vam nikar nikoli iz pred oči ne zibne! Vdane in nezaročene! vam daje najlepši izgled spodobnega obnašanja, sramožljivosti, čistosti in svetosti. Častite jo, kličite jo na pomoč in posnemajte njene tihe čednosti, potlej se smete zanašati, da bo ta deviška porodnica vaša mogočna besednica pri Bogu in v smertni uri močna pomočnica.

3. H koncu današnjega govorjenja vam pa hočem še pokazati, kaj naj si pravični, grešniki, kaj naj si vsi ljudje iz današnjega sv. evangelja učé?

a) Nauk za pravične. V bukvah rodu Jezusa Kristusa se bere dolga versta različnih staršev in otrok, očetov in

sinov. So si bili mar vsi enaki v čednostih? So bili mar vsi očetje dobri in vsi sinovi pobožni? Ah kaj še! Omenim jih le nekaj za izgled:

Jozafat je bil prav pobožen oče. Joram pa, njegov sin je bil eden največjih hudobnežev, kolikor jih je zemlja nosila. In narobe: Ecehija je bil eden najpobožniših kraljev; njegov oče Ahac pa ni bil vreden, da ga je solnce obsijalo. Ne pozabite tedaj, da so bili tudi še v Jezusovem rodu pobožni in hudobni ljudje. Samo po sebi, po natorni poti, se tedaj ne zgodi, da bi pobožen oče imel vselej tudi dobrega sina, in razuzdan sin dobremu imenu pobožnega očeta ne škoduje. Znana pa je resnica, da so hudobni otroci največi križ dobrih staršev in da so hudobni starši največe pohujšanje za pobožne in dobre otroke. Starši imejte tedaj skerb, da ne bote krivi hudobij svojih otrok; vi pa, pobožni otroci skerbite, da ne bote grehov svojih staršev našli! Ne posnemajte grehov svojih staršev, prosite Boga za njih spreobrnjenje, potlej Bog hudobij otrok ne bo staršem, in hudobij staršev otrokom ne bo zarajtal.

b) Nauk za grešnike. V bukvah rodu Jezusovega je zapisanih tudi veliko grešnikov. Judas in Tamar sta bila grozovitna nečistnika, ker sta se pregrešila z najbližno žlahto; David in Betsabe sta bila prešestnika; Salomon in Roboam in še drugi so v najbolj sramotno molikovanje zabredli; Manases je bil neusmiljen trinog; drugi so druge hudodelstva doprinašali. Tako je Kristus po besedah sv. Hieronima, ker je zavaljo grešnikov na svet prišel, tudi od grešnikov hotel rojen biti. Jezus Kristus ni tedaj sovražnik grešnikov, on jih je imel med svojo rodovino, on jih ima v svoji cerkvi, on jih išče kakor dober pastir zgubljeno ovco in jih z veseljem sprejme, ako se spreobernejo in spokoré kakor David. Ako pa v hudobijah umerjejo, jih pa verže v pekel med budiče, kakor je vergel tudi svoje očake, ki so brez pokore umerli.

c) Nauk za vse ljudi. Bukve rodu Jezusa Kristusa so mertvaške bukve. Ko bi vam jaz bral mesto „je rodil“ besede „je umerl“, bi potlej rekel: „Abraham je umerl, Izak

je umerl, Jakob je umerl, Judas in njegovi bratje so umerli. Vsi so tedaj umerli. Tega ni obvarovala pred smertjo njegova pobožnost, unega ne njegova oblast in njegovo bogastvo. Nekaj jih je umerlo mladih, nekaj pa starih, nekaj doma na postelji, nekaj pa v vojski in po drugih krajeh. Nič drugači se tudi z nami ne bo godila: kakor naše starše, dedje in prededje črna zemlja pokriva, ki se je že marsiktero vigred nad njimi ozelenila, ravno tako bo tudi vsak iz med nas pred ali bolj pozno položen v posteljco, kjer bo tako dolgo spal, dokler ga ne pokliče trobenta sodnjega dneva. Zatega del čujte, ker ne veste dneva, ne ure. Amen.

Homilija za 2. adventno nedeljo.

„Si ti, kateri ima priti ali drugega čakamo?“ Mat. 11. 3,

V v o d.

Resnica je scer lepa mati, pa ona vendar nečednega otroka rodi, namreč, sovraštvo. Mnogokrat ste že morebiti slišali, da resnica oči kolje, ker je nobeden rad ne sliši in tistega, ki drugim resnico govori, ljudje po navadi sovražijo. To je skusil med drugimi tudi sv. Janez Kerstnik, ki nam ga današnje sv. evangelje v ječi vjetega kaže. Če ni temu taka, zakaj pa je potlej v ječo prišel? On je kralju Herodu le resnico povedal, rekel mu je samo: „Tebi ni dovoljeno, da bi ženo svojega brata pri sebi imel.“ (Mark. 6. 8.) S temi besedami se je tako močno zameril, da so ga v ječo vergli, in zavoljo te resnice, ki jo je očitno govoril, je na vse zadnje še glavo moral dati.

Ljubi poslušavci! ne sovražite svojih mašnikov in duhovnih pastirjev, zato ker vam resnico govorijo; zakaj zavoljo vaše jeze in sovraštva vendar ne smejo jenjati resnico pridigovati; pred bi mogli duhovniki ječo in smert terpeti, kakor resnico zamolčati in svojemu stanu nezvesti postati.

Dasiravno je bil sv. Janez v ječi zapert, njegova pridnost, delavnost in skerb za podučenje ljudi in za čast božjo vendar

niso bile vključene; pošlje dva svojih učencov k Jezusu, da ga vprašata: „Si ti, kateri ima priti, ali naj drugega čakamo.“ Sv. Janez je že vedel, kdo da je Jezus, pa ga je bilo tudi njegovim učencem treba poznati, od Jezusa jim je bilo treba zvedeti, da je on obljubljeni Mesija.

Kakor je sv. Janez skerb imel za podučenje svojih učencov, tako mora tudi dušni pastir skrbeti, da njegovi farmani nevedni ne ostanejo; zatega del vas povabim danes, da bi v mislih spremili z meno učenca sv. Janeza k Jezusu in da bi si močno v srcu vtisnili vse, kar on od sebe in od sv. Janeza v današnjem sv. evangelji govori.

1. Kaj Jezus govori od sebe?
2. Kaj Jezus govori od sv. Janeza?

To oboje Vam povem, pripravite se!

Razlaga.

1. Kaj govori Jezus od sebe?

Janezovi učenci prašajo Jezusa: „Si ti, kateri ima priti, ali drugega čakamo?“ To se pravi: Si ti Mesija, odrešenik sveta, ki ga je Bog našim očetom obljubil, ali nisi?

Na to vprašanje Jezus ne odgovori z besedico „ja“; jaz sem; temuč on jim reče: „Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in vidila. Slepí spregledujejo, hromi hodijo, gobovi se očiščujejo, gluhi spreslišujejo, mertvi vstajajo in revnim se evangelje oznanuje.“ Tukaj se mora pred vedeti, kristjani moji, da je sv. prerok Izaija nekaj sto let pred Kristusovim rojstvom prerokoval in Judom pravil: „Bog sam bo prišel ter vas odrešil. Potem se bodo oči slepim odperle, ušesa se bodo gluhim odpravila, potem bo hromovi poskakovali kakor jelen in mutastega jezik bo veselice prepeval.“ Ker je tedaj Jezus čisto tiste čudeže delal, katere je prerok Izaija veliko let pred povedal, kaj se se zategadel Janezovi učenci mogli iz Jezusovih besed učiti in kaj se moremo mi učiti? Gotovo nič drugega, kakor to, da je Jezus resnično obljubljeni Mesija, naš odrešenik in pravi Bog, ki moramo v njega verovati, od njega vse dobro pričakovati ter ga iz srca ljubiti.

Glejte Jezus ne pričuje samo z besedo, kdo da je on, temuč on v djanji in s čudeži pokaže. Delo namreč mora mojstra hvaliti; tudi mi smo dolžni bolj v djanju kazati, da smo kristjani, kakor pa z jezikom. Kaj nam pomaga, ako velikokrat v molitvi pravimo: „O moj Bog, jaz ljubim tebe čez vse; o moj Bog, vsi moji grehi so mi iz serca žal — jaz se hočem poboljšati.“ To so prazne besede in nič ne pomagajo, kedar naše ljubezni do Boga, naše vere v Jezusa Kristusa ne spričamo s tim, da spolnujemo božje zapovedi, — kedar pri grevengi in žalosti nad grehom starih grehov ne zapustimo. Zatega voljo vam rečem, kar je sv. apostel in evangelist Janez vsem kristjanom rekel: „Otročiči moji! ne ljubimo samo z jezikom in z besedami, temuč v djanju in v resnici.“ (I. Joan. 3. 18.)

Pomislite še to, ljubi poslušavci, da Jezus ne pravi: Jaz storim, da slepi vidijo, da hromovi hodijo i. t. d. temuč on reče: Slepi vidijo, hromovi hodijo i. t. d. Kakšna ponižnost je v besedah našega Gospoda, ki ne išče nobene časti s svojimi čudeži! Tudi mi se ne bomo nikdar lahali, kaj ne, in brez potrebe nikoli hvalili tudi zavoljo dobrih del ne, kedar smo ktere storili. „Kdor se hvali, naj se hvali v Gospodu; zakaj kdor se sam hvali, ni za tega del še skušen, temuč tisti, kteremu Bog hvalo daje.“

Zakaj pa pravi Jezus Janezovim učencem: Revnim se sv. evangelje oznanuje? To jim je rekel v spričevanje, da je on Mesija. Judom je bilo dobro znano iz besed svojega preroka Izaija, da bo pričakovani zveličar, kedar pride, vbogim in krotkim dobro sporočilo — sv. evangelje — oznanoval. Boljših sporočil pa svet še ni nikdar slišal, kakor sv. evangelje, ki ga je Kristus oznanoval. In Jezus je nekdej sam rekel v sinagogi v Nazaretu, da se v njem prerokovanje Izaijevo spolnuje, ktero je on ravno kar predbral: „Vbogim se evangelje oznanuje.“ V resnici, Jezus je imel med svojimi poslušavci vse skozi več priprostih ljudi kakor gospode, več vbogih kakor bogatinov; in tudi dan današnji po navadi le priprosto ljudstvo z veseljem evangeljske pridige posluša. Tisti bogatini, ki jim posvetno blagovno veselja dela in malo marajo za Boga, ne menijo se za

nebesa, evangelja ne poslušajo radi, zato ker jim od zaničevanja posvetnih reči in od skerbi za nebesa več govori, kakor jim je ljubo. To je da so tudi bogati ljudje za Jezusom šli, kakor sv. Matevž, Cahej, Jožef Arimatejski in drugih nekaj: pa ti svojega serca niso vezali na bogastvo; oni so bili revni v duhu, kar bi mi vsi morali biti, ako hočemo, da bomo s pridom sv. evangelje poslušali; kajti prvi nauk zveličanski, ki ga je Jezus oznanoval, glasi se: „Blagor vbogim v duhu; ker njih je nebeško kraljestvo.“

Slednjic Jezus še pristavi: „Blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujšuje.“ To je rekel naš ljubi Gospod zavoljo tistih, ki bi ga zavoljo njegove ponižnosti in siromaštva zaničevali in zavreči vtegnili. V resnici, vsi tisti ljudje, ki v Jezusu niso drugega vidili, kakor človeško podobo, njegov priprosti in nizki stan in slabost njegovega terpljenja, so se zarad njega pohujšali in se niso mogli prisiliti, da bi v bornem tesarjevem sinu, ki je kakor hudodelnik na križu umerl, Boga spoznali in molili. Ako pa premislimo Jezusovo nedolžno življenje, njegovo pobožno obnašanje, njegov nebeški nauk, prerokovanje, ktero se je na njem dopolnilo, čudeže, ktere so v njegovem imenu njegovi učenci delali: kako mora vse pohujšanje zibniti; mi moramo obstati, da je Jezus več kakor človek, da je tudi Bog in zatega del še večo ljubezen od nas zasluži, ker je bil Bog in se vendar ni branil strašne bolečine za nas terpeti.

2. Kaj govori Jezus od sv. Janeza?

Ko so Janezovi poslanci odšli, začel je Jezus o Janezu ljudstvu govoriti. In kaj govori on od njega? Nič žalega in nič krivičnega, nam v podučenje, da ne smemo o drugih ljudeh, ki niso pričujoči, krivično, hudobno govoriti, temuč to povedati, kar dobrega od njih vemo. Poslušajte tedaj hvalo, ki jo Jezus od Janeza govori in učite se od njega!

a) Koga ste prišli v puščavo gledat? tersje od vetra majano? Jezusa hoče s temi besedami reči: Sv. Janez ni bil kakor terst ali veja, ki jo vsaka sapica na vse strani maja. Sv. Janez je stal v oznanovanju resnice, kakor skala; on je

resnico vsakemu v obličje povedal in se je vojšaka toliko bal, kolikor rokodelca, kralja toliko, kolikor priprostega kmeta; vsem je oznanoval njih dolžnosti; in, dasirovno je videl pred očmi ječo in smert, vendar se ni ostrašil Herodežu reči: „Ni ti dopuščeno ženo svojega brata pri sebi imeti.“ Ljubi kristjani, prosite Boga, da bi svoji cerkvi vselej take pridigarje dajal in učenike, v katerih živi duh sv. Janeza, da si bodo upali bogatincem in beračem, gospodi in kmetu resnico v obličje povedati. Prosite pa tudi Boga, da bi vaši dušni pastirji po izgledu sv. Janeza živeli in da bi oni, ki druge učé, sami pogubljeni ne bili. Posnemajte pa tudi vi sv. Janeza in ne bojte se z oestro besedo čednost bñaniti. Ne bodite tiho, ne molčite gospodarji in gospodinje, kedar vam je znano, da se po vaših hišah nespodobnosti in nesramnosti godijo, in ne kopljite si na glavo še ptujih grehov, ker ima vsak človek svojih lastnih. Ne bodite kakor veja, ki jo sapa goni na vse kraje, to se pravi, poženite se za čast božjo ne samo takrat, kedar svoj lastni dobiček zraven vidite, temuč tudi takrat, kedar veste, da se vam bo z nehvaležnostjo povračalo: „Ne bojte se tistih“, pravi Jezus, „ki telo umoré, duše pa umoriti ne morejo; bojte se marveč tistega, ki telo in dušo v večnem ognju pogubiti zamore.“

b) „Ali koga ste šli gledat? Človeka mehko oblečenega? Glejte, kateri se mehko oblačijo, so v kraljevih hišah.“ Kristus hoče reči: Sv. Janeza niste videli napuhnjenega, razvajenega, mehkega človeka. Sv. Janez, kakor nam sv. evangelist Lukež pripoveduje, bil je oblečen v kamelne kože, nosil je usnjat pas krog svojih ledij in je jedel kobilice in divjo sterd. Kristus, apostoli in vsi sveti možje so napuh sovražili; njih oblačila in jedi niso bile podobne obleki in jestvini gosposkih ljudi. Napuhnjena obleka takrat ni bila sploh v navadi, ker Kristus pravi: „Glejte! kateri se mehko oblačijo, so v kraljevih hišah.“ Dan današnji bi se to ne moglo več reči, ker mehkužne oblačila splošno nosijo povsod v mestih in po deželi, ja še beraško ljudstvo se rado našopirjeno in košato nosi.

c) „Ali koga ste šli gledat? Preroka? Prav, vam povem, še več kakor preroka. Zakaj ta je, od ktereга je pisano:

Glej jaz pošljem svojega angelja pred tvojim obličjem, kateri bo pred teboj tvoj pot pripravljaj. Sv. Janez se tukaj imenuje prerok, ker je kakor stari preroki oostro in sveto živel in od Boga navdihnjen prihodne reči oznanoval. Kristus pa pravi: Janez je več kakor prerok, zakaj? Zato, ker je sv. Janez odrešenika sveta, ki so ga drugi v duhu le od daleč prerokovali, s svojimi očmi vidil in s perstom nanj kazal. Slednjič se sv. Janez tudi Gospodov poslanec imenuje, ker ga je Bog pred poslal, da bi odrešenikov prihod oznanoval in njemu pot pripravljaj. Pot je pa sv. Janez Gospodu pripravljaj s pridigami, s katerimi je ljudi vabil, naj pokoro delajo, grehu se odpovedó, svoje življenje poboljšajo ter se tako deležne in vredne storijo gnade odrešenikove.

Ne pozabite, kristjani moji! Da, ker Jezus sv. Janeza imenuje odrešenikovega angela ali poslanca, in da ker sv. Janez Jezusa očitno imenuje „Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlje“, tako nam Jezus s temi besedami pove, da smemo le njega za obljubljenega odrešenika spoznati. Prihod odrešenika, ali prav za prav, letni spomin iz god njegovega rojstva bomo o božiču praznovali. Sv. katoliška cerkev nas pa že danes opominja, kakor je sv. Janez Jude vabil: Pripravljajte pot Gospodu v sv. adventnem času, da bote lepši božični dan praznovati zamogli. Zdaj je čas pokoro delati, se spovedati in se očistiti svojih grehov in tako pot pripraviti in potrebiti za prihod odrešenikov. Pustite v tem sv. adventnem času ne samo veselic, plesa, nespodobnega petja in raja na stran, temuč varujte se posebno zdaj vsacega greha. Hodite radi k božji službi, postite se zapovedane postne dni, pomagajte revnim, dajajte v Boga ime, vse to vse to se pravi: „Pripravite pot Gospodov!“ mmen.

Homilija za 3. adventno nedeljo.

„To se je godilo v Betanii na uni strani Jordana, kjer je Janez kerščeval.“
Jan. 1, 28.

V v o d.

Kar se v današnjem sv. evangelju bere, se je godilo veliko pred, kakor ono, kar sem vam pred osmimi dnevi o sv. Janezu bral potlej pa razlagal. Danes osem dni smo videli tega svetega moža v ječo zapertega, danes pa ga vidimo v nekem malo poznanem kraji, ki se mu pravi Betanija pri reki Jordanu, Jude kerščevati ter božjo besedo oznanovati.

Zavoljo ostrega življenja sv. Janeza, zavoljo njegovega pridigovanja in kerščevanja, kakor tudi za to, kar je čas že potekal, kedar je imel Mesija priti, so Judje na tenko opazovali vse opravila tega čudnega oznanovavca pokore. Krížem svet se je govorilo le od njega; še v glavnem jeruzalemskem mestu so se mu čudili. Zato se je pa tudi na vse strani ugibovalo, kdo bi nek ta človek mogel biti in so djali, morebiti je celo Mesija, ki ga pričakujemo. Kaj je tedaj storiti? Da bi se kaj gotovega o njem pozvedelo, pošljejo se k njemu duhovniki in leviti, ki so bili izmed farizejev, taki možje namreč, od katerih se je govorilo, da so učeni pa tudi pobožni zraven. Ti tedaj bi ga vprašali, kaj da pomenja njegovo početje?

Današnje sveto evangelje nam tedaj pripovedujejo, o čem so se judovski poslanci s sv. Janezom pogovarjali. Dveh reči ne smemo spred oči spustiti in si to-le zapomniti: katerih misel so bili Judje zastran sv. Janeza, potlej pa kaj je sam sv. Janez mislil od sebe.

1. Kaj mislijo Judje od sv. Janeza? in

2. Kaj pa misli sv. Janez sam od sebe? —
Poslušajte!

Razlaga.

1. Kaj mislijo Judje od sv. Janeza?

Iz judovskih vprašanj, ki je na-nje sv. Janez odgovoril, mora se posneti, da so ga imeli ali a) za Kristusa, ali b) za Elija, ali pa c) za preroka.

a) Judje vprašajo sv. Janeza: „Kdo si ti? In je povedal in ni tajil in je povedal: Jaz nisem Kristus.“ Perva misel Judov zastran sv. Janeza tedaj je bila, da so ga nekteri v resnici za pravega Mesija imeli. To je vedel sv. Janez ali po govorjenji judovskih duhovnov in levitov ali pa je vedel sam od sebe, ker je bil prerok. Vsem judovskim učenjakom je morale biti iz sv. pisma dobro znano, da je prišel čas, ko mora mlaj Mesija nastopiti. Kraljevo žezlo ni bilo več v rokah Judovega rodu, zakaj kralj Herodež ni bil noben Jud, ampak Idumejec; in da bo za tega časa zveličar sveta prišel, je prerokoval stari očak Jakob na smertni postelji. Že je skor minulo 70 letnih tednov, to se pravi, 70krat 7 let, ali pa 490 let, od katerih je angel božji preroku Danielu djal, da, kedar minejo, pride Kristus na svet. Ni tedaj nič čudnega, če je ta čas nekaj Izraelcev mislilo, da bi sv. Janez Kerstnik vtegnil Kristus biti, ker je bil sv. Janez zavoljo svojega pobožnega življenja kakor tudi zavoljo oznanovanja pokore bolj obljubljenemu Mesiju podoben, kakor kateremu drugemu človeku. Sv. Janez ni bil časti lakomen mož, sovražnik vsake laži je ljubil resnico čez vse, zato je pa Judom naravnost povedal in ni tajil: „Jaz nisem Kristus.“

Glejte, keršanski farmani! Sv. Janez Kerstnik, ki od njega Kristus sam priča in pravi: „Resnično vam povem, ni vstal veči med rojenimi od žen, kakor Janez Kerstnik“; ravno ta sv. Janez pravi: „Jaz nisem Kristus“; resnica je tudi, da vsak iz med nebeških svetnikov enako sv. Janezu spozna: „Jaz nisem Kristus“. Noben svetnik ni naš Odrešenik in Zveličar: nobeden ni Sin božji ali pa Bog sam; le edini Jezus Kristus je naš odrešenik in zveličar, je Sin božji in živi Bog. Po pravici tedaj sveta keršanska katoljska cerkev tisto češčenje svetnikov graja in zaverže, če se svetniki s Kristusom v eno

versto jemljejo; pa tudi svetnikom ne moremo večega veselja storiti, kakor če po njih izgledu Kristusu služimo, po njihovih svetih besedah živimo ter po takem pobožnem življenji večno zveličanje dosežemo.

b) Ker sv. Janez pravi, da ni ne Mesija, pa tudi ne Kristus, vprašajo ga še na dalje: „Kaj tedaj? Si ti Elija? In je rekel: nisem“. Elija je bil najjimenitnejši izmed prerokov starega zakona, čudodelnik poln svete gorečnosti, ki je živel že devet sto let pred Kristusovim rojstvom; pa on tudi ni umerl, kakor umirajo drugi ljudje, timveč njega so angeli v gorečem vozu iz nad zemlje na kviškó odpeljali. Bilo je pa Judom tudi znano iz Malahijevega prerokovanja, da stari prerok Elija še enkrat na svet pride. Ker se je tedaj ojstro življenje sv. Janeza z Elijevim življenjem popolnoma vjemalo, začeli so Judje koj misliti, da bi on vtegnil Elija biti. Ko je sv. Janez odgovoril in djal: „Jaz nisem“, je zopet le golo resnico povedal; zakaj po osebi ni bil Elija. Vendar je bil sv. Janez Kerstnik po svoji gorečnosti in po duhi drugi Elija; saj sta ga sv. angel Gabriel in Kristus z lastno besedo tako imenovala. Sv. Janez Kerstnik je bil po svojem opraviilu ravno to, kar bode Elija, kedar zopet pride. Sv. Janez je Mesiju pot pripravljaj, predno je prišel pervikrat, Elija mu ga bo pripravljaj, kedar bode prišel drugibart. Sv. Janez je pokoril Jude pred pervim nastopom Kristusovim, Elija pa jim bo pokoro oznanoval konec sveta, predno Kristus pride sodit žive in mertve. Ljube duše keršanske! mi še nismo živali, kedar je sv. Janez oznanoval kerst pokore v puščavi in kedar bode Elija prišel pokoro oznanovat pred sodnim dnevom, menda tudi ne bomo več živali. Pa vendar bota ta dva sveta moža tudi nas spreobernila, ako ju vbogamo in pokoro začnemo delati. Kar je pridigal sv. Janez, bi nam gotovo povedal tudi Elija, ko bi ga doživeli, on bi djal: „Storite tedaj vreden sad pokore.“ Ako danes začnemo Bogu takó pridno služiti, kakor smo dosihmal služili svetu, svojemu telesu potlej pa satanu; če se mesto napuha poprimemo ponižnosti, če na mesto lakomnosti postavimo radodarnost ali miloščino, če bomo jezo premagovali in rajši krotko in poterpežljivo se vedli, če bomo prihodnjič s svojim truplom,

ki je bilo dosihmal hlapec nesramnosti in drugih hudobij, pravici in sramožljivosti služili: potlej se more reči, da zdaj današnje dni dopolnujemo to, kar je njega dni sv. Janez pridigal in kar bo Elija pridigal, kedar pride.

c) Judje še tretjikrat vprašajo sv. Janeza ter pravijo: „Si ti prerok? In je odgovoril: Nisem.“ Sv. Janez je bil pa vendar-le prerok, kakor ste minulo nedeljo slišali in po lastnih besedah Kristusovih: „Še več, kakor prerok“; zakaj pa taji in pravi, da ni prerok? zakaj pravi sv. Janez „Nisem“, ko ga vprašajo ali je prerok? Glejte, predragi poslušavci moji! to je tako-le: Judovski pismouki so prvo, drugo in tretje vprašanje vzeli iz sv. pisma. Znano jim je bilo iz svojega zakona, da je Bog obljubil njihovim očakom mesto Mozesu nekega drugega preroka posebno imenitnega in ta ni mogel biti nobeden drugi, kakor Mesija sam. Od tega preroka je bilo govorjenje; poslanci ne vprašajo, ali je sv. Janez kak prerok, kakoršni so se sicer mnogokrat nahajali, timveč vprašajo, ali ni on tisti slavni prerok, ki ga je Gospod po Mozesu obljubil: Mesija namreč? Po tem takem je tedaj sv. Janez zopet moral odgovoriti in reči kakor je pred rekel: „Jaz nisem Kristus“.

Alite, dragi poslušavci keršanski! da to ni bila majhna čast za sv. Janeza, ker so Judje od njega mislili, da bi vtegnil biti ali Mesija, ali Elija ali pa oni slavni prerok? Ako bi sv. Janez bil prevzetnega serca ali pa častilakomen mož, bi mu ne bilo težko pri svojih rojakih najimenitnejše slave doseči; k temu mu ni drugega treba bila, kakor da bi bil še sam to od sebe mislil, kar so Judje o njem mislili. Ponižni sv. Janez pa se brani vsake napačne časti, ki mu jo hočejo skazovati; on spozna in ne taji; on spozna: „Jaz nisem Kristus, nisem Elija, nisem veliki prerok“.

On se ni hotel bahati s tujim blagom. Akoravno bi bili mi v keršanskem življenju že tudi visoko stopinjo v kreposti dosegli, vendar se ne smemo ž njo ponašati. Ako bi se mi zdeli drugim ljudem zavoljo svoje pobožnosti svetniki ali celo angeli, mora vendar vsak izmed nas vselej spoznati in reči: „Jaz nisem“. Nikdar ne bomo tajili, timveč vselej ponižno in odkritoserčno spoznali, da smo slabi ljudje in mnogoterim na-

pakam podverženi, vzlasti se pa pri sveti spovedi ne bomo sramovali ponižno spoznati pred Bogom in njegovim namestnikom vse grehe, ki smo jih storili.

2. Kaj pa misli sv. Janez sam od sebe?

Ker sv. Janez po nobeni ceni to ni hotel biti, kar se je Judom od njega dozdevalo, ga duhovni in leviti še enkrat vprašajo ter pravijo: „Kdo si pa, da jim odgovor damo, kateri so nas poslali? Kaj praviš sam od sebe?“ Čujte tedaj, ljubi moji! kaj sv. Janez od sebe misli. On se ne misli drugega kakor a) sporočnika, ki pred Kristušom pot pripravlja in pa b) njegovega nevrednega služabnika.

a) Sv. Janez odgovori: „Jaz sem glas vpijočega v puščavi: Pripravite pot Gospodov, kakor je rekel Izaija prerok.“ Ta odgovor je bil čisto jasen poslancem, ki so bili farizeji in možje dobro podučeni v svetem pismu. Bilo jim je dobro znano, kaj pravi sveto pismo, vedeli so iz Izaijevega prerokovanja, da bo Mesija pred svojim nastopom poslal poročnika pred seboj, ki se bo glasil v puščavi ter oznanoval, da zdaj Zveličar pride. Ker se tedaj sv. Janez imenuje glas vpijočega v puščavi, ki ga je že prerok Izaija za Kristusovega poslanca naznanil, tako jim ni mogel bolj očitno povedati, da je on Kristusov sporočnik. Zraven pa ne išče svoje časti, temuč mar mu je le za čast Gospodovo, za čast Kristusovo. On se imenuje glas. In kaj je lahkejšega kakor glas, ki se po zraku razleže in naglo vtihne in mine. Ta glas kliče in pravi: „Pripravljajte pot Gospodov“.

Sv. Janezu je bilo mar serca ljudi pridobiti, pa ne za se, temuč za Gospoda, ki ga je poslal. Iz tega izgleda si mora duhovni pastir posnemati in zapomniti, da pri oznanovanji božje besede ne sme nikdar iskati svoje časti, timveč zmirom mu mora le za božjo čast biti skerb edina. Vi pa, ljubi starši in predpostavljeni! vi pa opominjajte, svarite in kaznujte svoje otroke in posle ali podložne, kedar bo treba ne zavoljo sebe, ampak zavoljo Boga. „Pripravljajte pot Gospodov“. Te besede veljajo nam vsem, zato, ker le v tem obstoji cilj in konec naših opravil, da bi se število služabnikov božjih od dne do dne množilo. Bog večni obvaruj, da bi bili mi med številom

tistih, ki se je zoper nje pritožil sv. apostel Pavl in je djal: „Vsi namreč svoje iščejo, ne pa tega, kar je Jezusa Kristusa.“

b) Poslanci jeruzalemski pa so odgovorili sv. Janezu: „Kaj tedaj kerščuješ, ako nisi ti ne Kristus, ne Elija, ne prerok?“ On pa jim odgovori: „Jaz kerščujem v vodi; v sredi med vami pa stoji, ki ga vi ne poznate. On je, kateri za menoj pride, kateri je bil pred menoj, kateremu jaz nisem vreden jermenov od čevljev odvezati.“ Glejte, kako se sv. Janez ponižuje, zdi se mu, da je nevreden služabnik Kristusov. Judje so si čevlje z jermeni na noge privezovali in jermene odvezovati je bilo opravilo poslov. Ker sv. Janez pravi, da ni vreden Kristusu jermenov odvezati, hotel je s temi besedami reči, da ni vreden njegov služabnik, njegov hlapec biti. Zakaj nek pobožen mož sebe tako malo obrajta? Zato ker je bil v resnici malo prida ali celo nič vreden, če se Kristusu na stran postavi in ž njim vred v eno versto dene. On je djal: Jaz vas sicer z vodo kerščujem — in je hotel reči, kakor beremo v sv. evangelju sv. Lukeža: „Jaz vas sicer z vodo kerščujem, pride pa močnejši kakor jaz; on vas bo kerstil v sv. Duhu in v ognji.“ To se pravi; Moj kerst je le slaba podoba posvečujočega kersta Kristusovega; moj kerst je le pripodobni obred ali ceremonija, ki nam kaže posvečenje svete pokore, in sam na sebi nima odzgor nobene moči, človeka njegovih grehov očistiti; jaz le opominjam s svojim kerstom grešnike, naj se s pokoro svojih grehov očistijo; kerst Kristusov pa bo iz svoje moči delil odpuščanje grehov, ker človeka napolni z milostjo ali gnado sv. Duha, ktera bo prišla iz nebes v podobi ognja in ki bo v sercih kerščenih z ognjem nebeške ljubezni plamenela. Z mojim kerstom se človeško telo opere; Kristusov kerst pa bo opiral človeške duše po nebeško, na skrivno, na božjo vižo.

Če so želeli Judje vedeti, kje je tisti, ki bo po nebeško kerščeval, mogli so izvedeti od sv. Janeza, ki jim je djal: „V sredi med vami pa stoji, ki ga vi ne poznate; on je, ki za menoj pride.“ To se pravi: Tisti, od kterega vani govorim in pravim, da je Mesija, je že med vami stal; ni še davno, ker sem ga tukaj v Jordanu kerstil; vi ga pa še ne poznate;

prišel pa bo kmali za menoj in spoznali ga bote, kedar začne učiti in čudeže delati.

„On pride za menoj“, in je po človeški natori mlajši od mene, zakaj jaz sem bil šest mescev pred njim spočet in rojen; „vendar je bil pred menoj“ po svoji božji natori; zakaj le po božji meri, če se večnost v rajtengo vzeme, bil je Kristus pred sv. Janezom, ker je Kristus edini rojeni sin Boga Očeta, tedaj pravi Bog. S temi besedami je sv. Janez Kerstnik jasno dovolj dokazal, da Jezus Kristus, ki je obljubljeni Mesija, ni samo človek, timveč da je tudi Bog, ki se pred njim nebo in zemlja morata v molitvah uklanjati, ki je tako mogočen in svet, da v resnici ni vreden ne sv. Janez, pa tudi ne noben drugi človek, jermena njegovih črevljev odvezati.

S k l e p.

V svetem evangelju se nič ne bere, ali so si jeruzalemski poslanci, duhovni in leviti v kakošen prid obernili pogovor s sv. Janezom Kerstnikom, ali ne. Blagor jim, če so mu verjeli, da je bil on le sporočnik Mesijev; če so verjeli, da je Mesija resnično prišel, in da nobeden drugi ni bil, kakor Jezus Kristus, ki je kmali potlej začel kazati s čudeži in z naukom, da je on tisti, od kterega je sv. Janez Kerstnik pričal. V apostolskem djanji sicer pripoveduje sv. Lukež, da je mnogo judovskih duhovnov prestopilo k Jezusovi veri po njegovem vnebohodu. Če so bili med temi tudi oni judovski duhovni, ki so po besedah današnjega sv. evangelja poslušali sv. Janeza Kerstnika, more se terditi, da je sv. Janez že z današnjimi besedami seme njihovega spreobrnjenja vsjal, in gotovo se mu zdaj v nebesih zahvaljujejo za dobre nauke, ki so jih slišali iz njegovih ust.

Memo lepih naukov, ki ste jih pri razlaganji sv. evangelja danes čuli, vas pa še prav lepo prosim, ljubi moji! da bi posebno ne prezerli, kar so jeruzalemski duhovni sv. Janeza vprašali, namreč: „Kdo si ti?“ Danes in vsak dan, dokler božične spovedi ne opravite, naj se vpraša vsakteri pri večerni molitvi: „Kdo si ti?“ Kakošen človek si? Kakošen kristjan si? Danes je kvaterna nedelja; molitve opravljajmo v tem času za

mertve, pa tudi sami se za smert pripravljajmo. Minulo je zdaj ne samo četert leta v našem življenji, ampak dokončano bode kmali celo leto, le še dve nedelji in staro leto se bo poslovilo in morebiti bo tudi naše življenje že pri kraju. Kmetje imajo po nekterih krajih navado, konec leta plačati in odrajtati svoje delavce in posle; poravnajmo tudi mi s svojo vestjo, uprašajmo se nemudoma in marljivo: Kdo si pred Bogom? Ali si pravičen, ali si morda velik grešnik? Ko bi te Bog danes poklical pred sodni stol in bi moral stopiti čez prag življenja v večnost, kam bi se ti pot pokazal, v pekel ali v sveto nebesa? „Kdo si?“ Amen.

Homilija za 4. adventno nedeljo.

„In je oznanoval kerst pokore v odpuščenje grehov.“ Luk. 3, 3.

V v o d.

Danes je četrta adventna nedelja, zadnja pred božičem, slednja pred spominom rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa. Današnje sveto evangelje pripoveduje, kako je sv. Janez Kerstnik judovsko ljudstvo za prihod in sprejemanje Mesijevo pripravil; sveta katolijska cerkev je pa zapovedala, naj vsak pridigar to evangelje očitno bere svojim poslušavcem v nedeljo pred Kristusovim rojstvom, da bi se kristjani pobožno pripravljali za god in praznik Mesijev, ki je že prišel. Sv. Janez je marljivo pripravil Jude z oznanovanjem pokore na prihod in sprejemanje Zveličarja, kakor ste slišali: „Oznanoval je kerst pokore v odpuščenje grehov.“

Da bom ravnal po izgledu sv. Janeza Kerstnika, vam moram tudi jaz danes pokoro oznanovati, vašo ljubezen in pobožnost buditi, ter vas opominjevati, naj Jezusu Kristusu, svojemu Zveličarju, prinesete dober sad pokore za vezilo. To vse nam kaže današnje evangelje, ker nas podučuje:

1. Zakaj je treba še pred božičem se spokoriti?
2. Kako se moramo pred božičem spokoriti? —

Pripravite se!

Razlaga.

1. Zakaj je treba še pred božičem se spokoriti?

Saj vem, ljubi moji farmani, da že veste iz keršanskega nauka, kaj se pravi pokoro delati; pa nam tudi cerkveni očak sv. Gregor prav kratko pové, kaj je pokora, ter priča tako-le: „Pokoro delati se pravi, vse hudobije, kar smo jih storili, obžalovati in se jih kesati, potlej pa tudi nič več kaj storiti, česar bi se pozneje morali kesati.“

Da je pa treba še pred božičem spokoriti se, nas vabi a) sv. adventni čas, b) volja božja, c) izgled sv. Janeza Kerstnika.

a) „Petnajsto leto pa cesarstva cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat oblastnik v Judeji, Herod pa četertni oblastnik v Galileji, Filip njegov brat pa četertni oblastnik v Itureji in trahomiški deželi, in Lizanija celotni oblastnik v Abileni, pod velikima duhovnoma Anom in Kajfom.“ Zakaj nek sv. Lukež, ki hoče o spokornih pridigah sv. Janeza pisati, tako natanko popisuje čas, kdaj je začel sv. Janez kerst pokore oznanovati? Zato, ker nas sv. evangelist želi prepričati, da je bil takrat v resnici tisti srečni čas, ki si ga je izvolil Zveličar sveta, da bi se ljudem pokazal in razodel. Stari očak Jakob je že osemnajst sto let pred Kristusovim rojstvom prerokoval, da takrat, ko bo Mesija prišel, Judje ne bodo več sami svoji oblastniki. Zdaj pa vidite tedaj, da takrat, ko je sv. Janez jel očitno oznanovati, da je Mesija že prišel, zgolj ptuji oblastniki gospodujejo v obljubljeni deželi. Poncij Pilat je bil Rimec; Herod potlej pa Filip sta bila pa sina Heroda velikega, tistega, ki je za čas Kristusovega rojstva ukazal otročiče betlehemske pomoriti, in sta bila rojena v Idumeji; pa tudi Lizanija je bil tujec; Judje tedaj niso imeli več kraljeve oblasti; moral je tedaj ravno zdaj Mesija priti, in tudi noben drug ni mogel biti, kakor Jezus, ki ga je oznanoval sv. Janez. Vsi, kateri zgodovine pišejo, vsi zgodovinarji tako ravnajo. Kedarkoli kaj posebno imenitnega pripovedujejo, povedo nam duhovske in deželske oblastnike, ki so tedaj vladali. Prihod Mesijev je pa nad vsimi prigodbami na zemlji najbolj imeniten. Prav po

pravici pove tedaj evangelijski zgodovinar sv. Lukež, da je takrat vladal rimski cesar Tiberij, velika duhovna Anas pa Kajfež, da bi za zmirom, za vse čase slovelo, kateri možje so vladali in gospodarili, ko je Jezus Kristus, Sin božji, na svet prišel. In ravno ta prihod Zveličarjev, god in praznik njegovega rojstva, bomo po vsem keršanskem svetu skorej obhajali. Da bomo pa mogli ta imenitni, ta slavni dan častljivo in vredno praznovati, moramo se pred spokoriti. Saj je Kristus prišel na svet, da bi grehu konec storil; mi mu ne moremo tedaj na njegov god nobene večje časti skazati, kakor če se operemo svojih grehov v kopeli prave pokore in če si na vso moč prizadevamo greha se varovati.

b) To je pa tudi v resnici volja božja. Sin božji je do tridesetega leta svoje starosti doma, v Nacaretu, tiho in pokojno živel; zdaj pa se je postil štirideset dni in štirideset noči; zdaj je šel k Janezu, da ga v Jordanu kersti; tu-le začuje glas iz oblaka: „Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam dopadanje.“ Zdaj se ima ljudstvu očitno pokazati in vsem ljudem davno že pričakovano pomilostenje in gnado oznaniti. Kaj se tedaj zgodi? „Gospod je govoril Janezu, Caharijevemu sinu v puščavi.“ To-le si le dobro zapomnite in nikarte pozabite, da je sv. Janez še le potlej začel pokoro oznanovati, kedar je že Gospod ž njim govoril; to se pravi, še le potlej, kedar mu je že Bog zapovedal in ukazal, Judom oznanovati pokoro in jih pripravljati, da bodo Mesija častljivo in vredno mogli sprejeti. Ako bi bil jaz, ako bi bili vsi katoljski pridigarji tako srečni, da bi nam Bog sam razodel in povedal, kaj moramo zadnjo nedeljo pred božičem pridigati, gotovo bi nam rekel, da nam ni treba družega oznanovati, kakor pokoro; zato ker nobena druga reč ni Bogu tako zoperna, kakor greh, in ker nobenega ni med nami, kateri bi grešnik ne bil. Ah! vsi smo grešili in Boga razžalili in morebiti ne samo z malimi grehi, ampak tudi z grehi, ki dušo umoré. Ker smo vsi sklenili božični praznik Bogu všečno obhajati, moramo se že zdaj spokoriti svojih grehov in braniti se vsakoršne reči, ktera bi vtegnila grešna biti. V božičnem času, kedar praznujemo Kristusovo rojstvo, kedar obhajamo spomin Kristusovega prihoda na zemljo leto za letom, v tem času nas mora do živega

ganiti dobrota, ki jo je Bog skazal Adamovim otrokom, tako da bomo izmed vseh stvari samo greh čertili, in objokovali. Kdor se pa zdaj brani pokoro delati, naj čuje, kaj pravi sv. apostel Pavl: „Ali zaničuješ bogastvo njegove dobrotljivosti, in poterpežljivosti in prizanesljivosti? in ne veš, da te božja dobrotljivost k pokori napeljuje? Po svoji terdovratnosti pa, in nespokornem sercu si nakopavaš jezo na dan jeze, in razodenja pravične sodbe božje, kateri bo povernil vsakemu po njegovih delih.“

c) Jaz vam pa danes nočem sv. Pavla v posnemanje priporočati, timveč priporočujem vam rajši sv. Janeza Kerstnika, da bi po njegovem izgledu se pokrili. O sv. Janezu pravi današnje sveto evangelje: „In je prišel na vso stran jordan-sko, in je oznanoval kerst pokore v odpuščanje grehov.“ Ta je tisti sv. Janez, ki je v maternem telesu od veselja poskakoval, ko je Marija Jezusova mati prišla pozdravljat Elizabeto svojo teto. Sv. Janez je menda že v maternem telesu videl prihod Mesijev; kako pa je sv. Janez ves čas svojega življenja obhajal advent ali prihod Kristusov? Že od mladih nog je živel v puščavi ter nosil obleko, ki je bila tkana iz velbljudove ali kameline dlake, in čez pas je imel usnjen jermen; jedel je pa kobilice pa divlji med. Ker je sv. Janez sam ojstro živel, ne moremo se čuditi, da so njegove pridige Judom šle tako do živega: „Oznanoval je kerst pokore v odpuščanje grehov.“ S kerstom svetega Janeza človek ni bil grehov očiščen, kakor s Kristusovim, ampak sv. Janez je s svojim kerstom ljudi le k pokori pripravljal in učil, da pokora dušo njenih grehov opere, kakor se z vero umije in osnaži človeško telo in znebi svojih madežev. Sv. Janez je pridigal ojstro pokoro za vsacega človeka; colnarjem — davkarjem — vojakom, farizejem, duhovnom, vsakemu človeku brez razločka, še celo kralju Herodežu je brez strahu resnico v zobe povedal. „In k njemu jé hodila vsa judejska dežela, in vsi Jeruzalemci, in so bili kerščeni od njega v reki Jordanu, ko so se obtožili svojih grehov.“ Trume ljudi so spreobrnile pridige Janeza; s trdnim sklepom svoje življenje popboljšati so ga popraševali, kaj morajo storiti vsak po svojem stanu?

On pa jim odgoril in je djal, da mora vsakteri po okoliščinah svojega stanu po božjih zapovedih živeti. „Kdor ima dve suknji naj da temu (eno), ki je nima; in kdor ima jedi, naj ravno tako stori.“ Glejte tedaj, ljube duše keršanske, tako se je pripravljajl sv. Janez, tako so se pripravljali pa tudi njegovi učenci, da bi pervikrat častno in vredno sprejeli našega Gospoda Jezusa Kristusa; njega in nje posnemajmo pa tudi mi vsako leto, kader je blizo spomin rojstnega dneva našega zveličanja. Zakaj nam ukazuje sv. cerkev, da se moramo postiti pred svetim dnevom potlej vsako advento sredo, petek in saboto, čemu se sliši v ta sveti čas toliko pridig in keršanskih navkov, zakaj se bližajo množice pobožnih kristjanov zdaj k spovednicam, kakor bi bila že velika noč blizo, zakaj si pokore nakladamo, zakaj opravljamo vse te pobožne dela, kakor edino zavoljo tega namena, da bi svoje duše očistili in posvetili in rojstni dan Kristusov častljivo praznovali? Kako pa se moramo pred božičem spokoriti, nas uči dalje današnje sv. avangelje.

2. Kako se moramo spokoriti še pred božičem.

„Sv. Janez je oznanoval kerst pokore v odpuščenje grehov, kakor je pisano v bukvah govorov Izaija preroka: Glas vpijočega v puščavi: pripravite pot Gospodov, ravne storite njegove steze; vzaka dolina naj se napolni in vsaka gora in vsak grič naj se poniža; in kar je krivega bodi ravno, in kar je ojtrega, gladke pota; in vse človeštvo bo vidilo zveličanje božje.“ Prerok Jezaija je s temi besedami Judom prav za prav le prerokoval, da se bodo iz babilonske sužnosti zopet domu vernili: ker je pa ves stari zakon le podoba bila nove keršanske vere pa tudi odrešenje Judov iz babilonske sužnosti ne pomenja družega, kakor tisto milostipolno odrešenje, s katerim je Sin Božji Jezus Kristus otel ves človeški rod satanove sužnosti: zato glas vpijočega pri vseh štirih evangelistih ne pomenja nobenega družega, kakor sv. Janeza, ki je v puščavi oznanoval pokoro. Kakor je tedaj Izaija prerok, nekdej davno pred že Jude k pokori opominjal, da bi jih bil Bog rešil babilonske sužnosti: tako je budil sv. Janez judovsko ljudstvo iz grešnega spanja k pokori, da bi bilo deležno božjega odrešenja, ki ga je svet pričakoval od Kristusa.

Enako pokoro priporočuje pa tudi sv. keršanska cerkev svojim vernim vsako leto pred božičem, da bi se s pokoro vredne storili milosti ali gnad, ki jih je novorojeni Mesija prinesel iz nebes na zemljo . . Prerok Izaija, sv. Janez Kerstnik potlej pa naša sv. Mati keršanka katoliška cerkev, vsi trije, nas budijo iz tožljivosti in grešnega spanja, po vseh cerkvah se čujejo besede: „Pripravite pot Gospodov, ravne storite njegove steze.“ Te besede so rečene po priliki ali pripodobi in pomenjajo to-le: Alite, kader gre kak kralj ali pa cesar svoje dežele ogledovat, pred njim se ceste poravnajo, pota popravijo in osnažijo? Glejte! tako morajo tudi ljudje Kristusu pot pripraviti to se pravi: vsak kristijan naj pripravi svoje serce. Ljudje morajo že pred svoje greha obžalovati, svojo vest očistiti, svoje življenje poboljšati, svojo dušo vpokojiti in pomiriti, da bi bili po takem pripravljani bolj pripravni, Mesijeve nauke poslušati potlej pa tudi po njih živeti. „Vsaka dolina naj se napolni,“ plašne duše namreč, tožljive in zaspane duše naj se predramijo, ljudje, ki so vse njihove misli in želje v posvetno robo zatelebane, ljudje, ki so njihove serca polne oskrunjene poželjivosti, ljudje, katerih hrepenjenje sili samo za minljivo lepoto obličja, ljudje pravim, ki so jim vse nebeške želje ptuje, nepoznane ali vse že davno pozabljene, ti ljudje, te duše naj se poženejo na kviško s polnim zaupanjem v pomoč milosti božje, da bo svitloba solnca pravice posijala v tamne kote njih serca, da jim bo tako mogoče prazne predale svojega življenja napolniti z blagom keršanskega djanja! „Vsaka gora in vsak grič naj se poniža,“ pripognite se prevzetne duše, ponižaj se nahušneno ljudstvo pod mogočno desnico Božjo; zakaj če je ona prevzetne angele pahnila spred nebeškega trona v peklensko jamo, se tudi tebe ne bode boljša godila, ker na visoke verhe narajši leté nebeške strele. „Kar je krivega bodi ravno;“ to se pravi: poplačajte svoje dolgove, poravnajte storjeno škodo, povernite ptuje blago. „Kar je ojstrega, naj bodo gladke pota,“ konec storite vsem razpartijam, namesto sovraštva stopi naj bratovska prijaznost; serca, ki so bile dosihmal stanovališča jeze, togote, krega in prepira, naj se spremenijo v tihe, mirne in pokojne kamerce, kjer bodo kraljevale poterpežljivost, krotkost, ljubezen, pokoj in mir, zakaj prišlo si bo varne stanova-

lišča iskal jagne božje, Jezus Kristus, krotki in poterpežljivi kralj miru. „In vse človeštvo bo vidilo zveličanje božje,“ to se je že dopolnilo, ker se je Sin božji vsem narodom razodel; zakaj njegove svete nauke so apostoli in njihovi nasledniki razširili po vsem svetu. „Vse človeštvo bo vidilo zveličanje božje.“ Te besede se bodo na sveti dan tudi pri nas dopolnile, če se bomo že pred božičem spokorili; mi ne bomo nič na škodi, dasiravno že blizo devetnajst sto let po Kristusovem rojstvu živimo, ampak spomin njegovega rojstnega dneva nam bo toliko pomagal, kolikor tistim, ki jih je sv. Janez v Jordanu kerščeval; vsaj Jezus ni samo za Jude na svet prišel, za vse ljudi, ki so kdaj vanj verovali, ki verujejo in ki bodo še bolj pozno za nami po njegovi veri živeli: „Vse človeštvo bo vidilo zveličanje božje.“ Kdorkoli bo s pravo pokoro Kristusu pot v svoje serce pripravil, bode ga gotovo čutil priti pod svojo streho in prinesiti obilno milosti in gnade božje, ki ga bo ž njo ogreval in tolažil v križih in bridkostih. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa naj tedaj zmirom pri nas in nad nami kraljuje. Amen.

Osnovane pridige za sveto leto.

Za 24. pobinkoštno nedeljo.

[(Kaj je sveto leto? Čemu je to sveto leto?)

„Velik vihar je vstal na morji, tako da so valovi čolnič pokrivali.“ Mat. 6, 23.

V v o d. Sveti očetje pravijo, da je barka sv. katoljska cerkev ... tudi hudi valovi od začetka do danes ... Jezus je vkrotil burjo na morju, tako tudi kroti burje v sveti cerkvi: „Glejte, jaz sem pri vas ... Jezus pa je šel v nebesa, vidni njegov namestnik je sv. Oče: „Ti si Peter ... in vrata pekl ... Kako pa brani sv. Oče kat. cerkev? On nima vojakov, mečev ... on ima duhovno orodje in ravno zdaj je eno tako spet v roke vzal. Slišali ste zvoniti včeraj; kaj to pomenja? Sv. Oče je prijel za orožje in vabi, naj se tudi verni ... in to je sveto leto. Zatorej vam danes povem: 1. Kaj je sv. leto. 2. Čemu je to sv. leto.

R a z l a g a.

1. Sv. leto je svet čas, ob katerem sv. Oče vernim popolnoma odpustke, spovednikom pa posebno oblast podelé. Tukaj naj se razloži nauk o odpustkih: kaj je odpustek, kaj ni — dokazi, da so v cerkvi vselej bili v navadi, kdo da ima oblast deliti jih. (Glej „Slov. Prij.“ l. 1858 str. 651 — tudi bukvice za Kerško šk. letos izdane str. 9.)

2. Čemu je to sv. leto? Da se razširja sv. cerkev, — itd. glej pastirski list — Ni ga bilo časa, da bi razsajala hujša burja po sv. cerkvi: glej past. list ali pa tudi gorej imenovane bukvice str. 5.—Naj se torej oživi sv. Kera, upanje, ljubezen, molitev in pokora, da se burja pomiri (glej past. list za Kerško škofijo).

S k l e p.

Učenci so v nevarnosti vpili: „Otni... Tudi mi bomo klicali, pa ne samo mi, celi kerš. svet z nami... ali mar ne bode nas uslišal ženin in poglavar sv. cerkve? Da nas pa usliši, treba je prave pokore, da pride naša molitev iz Bogu dopadljivega serca... Če tako kličemo, Jezus tudi nam poreče: „Kaj ste boječi... stegnil bo svojo desnico in navstala bode tihota.“ Amen.

Za 25. in poslednjo pobinkošno nedeljo.

(Sodni dan nas priganja, naj se poslužimo sv. leta.)

„Takrat se bode prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu; in tedaj se bodo jokali vsi rodovi na zemlji, in bodo videli Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom.“ Mat. 24.

V v o d.

Slišali ste besede od sodnjega dne, — res so strašne (povej kako bode). Ali ne pretrese vas, kar ste slišali; (tukaj se more praviti pripoved od sv. Metodija, ki je podobo od posl. sodbe namalal Bogoru in ga s tim spreobernil). Tudi vas naj bi spreletele te besede in pokazal vam bom, da nas misel na sodnji dan res priganja poslužiti se sv. leta.

R a z l a g a.

1. Sodnji dan gotovo pride, pa ne vemo kdaj? Res se bode vse to godilo, kar sv. evangelje pravi, zakaj Jezus

sam to pripoveduje. Pa kdaj, tega ne vemo, še angeli ne, le... Morebiti, da še mine 1000 in... let, morebiti le malo časa še... pa naj bi minulo res še milijonov, kaj nam to pomaga? kakor nas smert najde, tako nas bo našel tudi sodnji dan. Ali pa veš, kdaj umerješ? Poglej grobove... Torej ne zanašaj se; poslušaj glas sv. Očeta, ki te kličejo... zdaj je še čas... morebiti pa poslednji, — če to zamudiš, morebiti... Glej čas sodn. dan ne vemo, in ravno to nas priganja...

2. Jezus Kristus bode sodil. „Oče nikogar ne sodi, ampak... in „vidili bodo Sinu človekovega priti...“ Ta Jezus, ktereга ste videli... spet pride“... In ravno ta Jezus je nam bogate zaklade sv. odpustkov drago kupil za sveto kerv in smert (popisuj), — ravno ta Jezus je tudi sv. Očetu oblast do teh zakladov... ravno ta Jezus po sv. Očetu nas kliče, naj pridemo... kaj bomo odgovorili, ako vse zastonj, ne poslušamo... sram nas bo in vpilí bomo: „Gore zasujte... Kako veselo za tiste, ki so poslušali in prišli: Izbrisani vsi dolgovi in vse kazni... Ne zabimo, da J. pride, poslušajmo torej glas njegovega namestnika...

3. Sodnji dan bomo želi na večne čase: „Pravični pojdejo v... hudobni pa v... Slišiš grešnik, kaj čaka? Slišim, pa pretežavno mi je, to ali uno hišo zapustiti, te ali une osebe se ogibati, to ali uno krivico poravnati itd... Verjamem ti, da je težavno... pa prašam, ali ne misliš, kaj je večnost, ali ne bode še hujsi... Zdaj gre prav lahko, stori le to... zdaj so zakladi odperti, s katerimi se Bogu plača tvoj dolg... sodnji dan ga boš sam plačeval in na večno... Tudi ti pobožni kristjan ne zanemarjal... res da si prizadevaš, pa vendar slabi smo, koliko madežev je tudi na naših dobrih delih...glej tudi te kazni se izbrišejo in čist boš sodnji dan, kjer bo sodba na večne čase.

S k l e p.

Danes je konec cerkvenega leta, enkrat bo tudi našega življenja... in kakoršne nas smert najde, taki bomo sodnji dan... Zatorej storimo danes rajtingo, poglejmo, kaka je z nami in poslužimo se, zdaj so dni zveličanja! Amen.

Za 1. adventno nedeljo.

(Kaj storiti, da se vdeležimo sv. leta?)

„Kedar bote videli, da se to godi, vedite, da je blizo božje kraljestvo.“ Luk. 21.

V v o d.

Spet slišite besede od sodnjega dne... dvakrat sv. cerkev, ker so strašne in kot trobenta... Zatorej tudi jaz danes še enkrat ponovim, kar danes 8 dni: Poslužite se sv. leta; zakaj (ponovi vse tri odstavke). Mislim in tudi zaupam, da ga ni med nami, ki ne bil bi volje... Pa marsikteri morebiti ne ve prav, kaj mu storiti. Zatorej danes kažem, kaj da nam je storiti, da si pridobomo gnad in milost sv. leta.“

R a z l a g a.

To nam prav lepo in jasno povedó besede današnjega berila.

1. Treba je, da od spanja vstanemo. Kdor se zbudi in vstane, se zavé. Dokler človek spi, ne ve, ne vidi... Taka je z grešnikom, ne vidi, sliši, dela pa nič za nebesa; mertev je! Naj se torej zbudi iz spanja. Premišluj, kaj si grešil (ogledalo pri izpraševanju vesti), glej in spoznaj, kako žalostno je s teboj...

2. Treba je, da veržemo od sebe dela teme. Kako se hočemo znebiti svojih del teme ali grehov? Spoved je tista kopel... pa kako? ponižno, odkritoserčno... za nektere tudi dolga spoved... Če tako spovemo, vsi grehi izbrisani in odvzeti...

3. Treba je, da pošteno hodimo kakor po dnevu. Ni še zadosti, da se grehov znebimo, treba tudi dobrih del... Najpred stori, kar sv. Oče predpisujejo (povej), po tem obljubi za naprej dolžnosti kristjana, svojega stanu zvesto spolnovati... vbogaime dajati, moliti, postiti... ne v požrešnosti...

4. Treba je, da Jezusa oblečemo. Jezus hoče k nam priti in v nas stanovati, da svoje sklepe deržati zamoremo. Zatorej prejmite presv. rešnje Telo (povej kako)... Če tako prejmete, ostal bode tudi v vas, in bote pobožno živeli in kazali v djanju, da ste J. oblekli.

S k l e p.

„Poglejte in povzdignite... da! vaše odrešenje je blizo, sv. leto se vam ponuja...poslušajte in storite, da se ga vdeležite:

Zdaj veste, kaj vam je storiti (ponavljaj). Ako se to godi, potem „vedite, da je blizo božje kraljestvo!“ Amen.

Pridiga za god Marijnega neomad. spočetja.

„Kdor mene najde, bo našel življenje in prejel zveličanje od Gospoda.“
Sal. prip. 8, 36.

(Podamo to pridigo, ki se lahko zasuče tako, da se prilega sv. letu.)

V v o d.

Materin god je dobrim in hvaležnim otrokom vselej veliko veselje. Kedar se v letu povrača, vselej jih spominja na njih brezštevilne dobrote, in zato zdihujejo k Bogu, naj bi jim še mnogo mnogo let ohranil dobro, preljubezljivo mater. Še, ko matrne koščice trohne v črni zemlji, še so jim na misel dan na dan ljuba rajna mati, in misel na njih radodarne roke jim ne pripušča drugače, kakor, da zanje molijo, naj bi jim Bog vse to, kar so oni njim storili, v nebesih stotero povračeval. Kakor je pa spomin na mater dobrim otrokom v življenji in po smerti vedno prilika, hvaležnost skazovati, tako je za katoliškega kristjana vsak Marijin praznik, ki ga sveta cerkev skozi leto obhaja, dan veselja, dan zahvale, dan priserčnih priporočil v njeno priprošnjo; saj, kjerkoli Jezusa molijo, ondi časté tudi njegovo presveto mater Marijo. In kdo bi je ne častil, tiste, ktero je Bog sam z vso obilnostjo svojih milost oblagodaril, nje, ki je vsa čista, sveta in nedolžna, ki je prijateljica nebeskega ženina in madeža ni na njej? Kdo bi je ne častil tiste prelepe neveste sv. Duha, ki v svoji svetosti vse izvoljene Božje, vse verste angelov in nadangelov visoko prekosí, tako, da se po pravici imenuje: kraljica angelov, kraljica svetnikov?

Njo edino si je sin Božji med vsemi milijoni njenega spola izvolil za svojo mater, in jej za tega voljo madež izvirnega greha že v tistem trenutku izbrisal, ko se je v maternem telesu sv. Ane spočela. Zato sveta cerkev nanjo obrača besede v Salomonovih pripovedih: „Kdor mene najde, bo našel življenje, in prejel zveličanje od Gospoda.“ In v bukvah

pregovorov govori sama od sebe rekoč: „Gospod je vse bogastva svoje milosti v moje roke položil, da ž njimi obogatim tiste, ki me ljubijo.“ (8.) Ker ima torej vse bogastva Božje milosti v rokah, kličimo jo na pomoč 1. da nam sprosi gnado pravega spoznanja, 2. da nam sprosi gnado resnične pokore, in 3. da nam sprosi gnado srečne zadnje ure. — Koliko da nam je vsega tega potreba, hočemo danes ob kratkem premišljevati. — Kraljica, brez madeža izvirnega greha spočeta, prosi za nas!

R a z l a g a .

1. Da se bolnik zdravnikove pomoči posluži, je poprej treba, da svojo bolehnost občuti, in se svojih bolečin zavé, zakaj nihče svoje roke ali svoje noge ne obezuje, dokler ne vé, da je ranjena. Tudi se ne bo nihče s krivega pota nazaj vernil, dokler ne vé, da je zašel. Ravno tako grešnik svoje po grehu ranjene duše ne bo ozdravljaj, dokler po grehu zadanih ran ne spozna, in ne bo se od pota pogubljenja nazaj vračeval, dokler k spoznanju ne pride, da po njem hodi. K spoznanju svojega pregrešnega stanu pa zamore le tisti priti, kateremu Bog sam to gnado dá; zakaj „brez mene, pravi Kristus, ne morete nič storiti“, in apostel govori: „Nihče ne pride k Bogu, razun kogar Bog vleče“. Za tega voljo je grešniku najprej treba vedeti, po katerih potih, ali s čim da ga Bog k sebi vabi, katerih pripomočkov se poslužuje, naj bi si ga pridobil. Ti pripomočki so pa vnanji in notranji. Vnanja gnada Božja obstaja v vnanjih stvaréh in primerljajih, ktere mi sami vidimo in slišimo. Taka gnada so bile za sv. Magdaleno Jezusove besede, na ktere je sama v se šla, svoje pregrehe spoznala, in se spreobrnala. Taka gnada so bile za sv. Ignacija bukve življenja svetnikov, ki jih je z dolgega časa v svoji boleznj v roke vzel, jih prebiral, na-se obračal in se potem spreobrnal. Taka vnanja gnada Božja so bile za sv. Avgustina resnobne besede sv. Pavla: „Kakor po dnevu pošeno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti i. t. d., in pridige sv. Ambroža, ktere so v njem sklep njegovega spreobrnjenja doveršile. Taka gnada je bila za sv. Elizabeto, Ogersko kraljico, podoba britke martre na oltarji, ki jo je ravno takrat

najbolj v sercu zbadala, ko se je bila ona v svojem kraljevem lišpu pred njo prikazala. Kristus na križi ves razmesarjen, s ternjevo krono na glavi, in preboden na rokah in na nogah — jaz pa, si je mislila, vsa v svili, v zlatu in škerlatu, v dražih kamenih! — to ne more biti, če hočem njegova učenka biti in za njim v nebesa priti. In tako premišljevanje je Elizabetino serce vse prestvarilo. — Tako je tudi zate vnanja gnada božja postavim smert tvojega moža, ali za moža smert njegove žene; za starše smert njih otrok, ali otrokom smert njih staršev. Ali pa mladenču umerje tista, ki mu je roko v zakon obljubila; ali nečistnik vidi sramoto in nesrečo družih sebi enacih; ta sliši dober svet, kak drugi zadene na ganljive pridigarjeve besede, ko ravno njegovo hudobijo graja. (Sv. leto.) Vse to so vnanje gnade, ki grešnika k spoznanju samega sebe kličejo. — Notranja gnada pa obstaja v razsvetljenji grešnikove pameti in v močnem nagibovanji njegove volje, da bi to, k čemur ga vnanja gnada kliče, v svojem djanji izpolnil. Tako, postavim kak posvetnjak vidi svojega prijatla, ki je bil v posvetni reči ravno tako zamaknjen, kakor on, k pogrebu nesti. Ta pogled je zanj vnanja gnada. Pri tem pogledu pa mu nek notranji glas pravi: „Poglej! od vsega njegovega bogastva ne nese drugega sebo, kakor tesno leseno hišico, in njemu, ki poprej s sto in sto orali zemlje ni bil zadovoljen, je je zdaj nektere pedi zadosti“; ravno tako bo smert tudi s tebo storila. Ta misel, to nagibanje pa je zanj notranja gnada. Ali pa, ti greš obiskat svojo bolno tovaršico, in jo najdeš po životu in po obličji vso blede in velo, vso spremenjeno in na smertni postelji. Po njej ti Bog govori v tvojem sercu: Poglej! kakor roža na polji, tako usahne in se posuši cveteč obraz. Tako le mine nečimurnost, prevzetnost in ošabnost, tako ves lišp, vse prijaznosti in razveseljevanja. Danes lep, jutri bled! Danes zdrav in v veselji, jutri ves žalosten in na smertni postelji. Danes v svili, jutri v černe zemlje krili! — Vse te in enake misli so za-te notranja gnada božja, ki tvojo pamet razsvetljuje in te k spoznanju tvoje nečimurnosti nagiba. — Ravno tako kak sladnostnik nenadoma sliši kakošno pridigo, v kateri pridigar ostudnost in gerdobijo te pregrehe do živega razsekuje, popisovaje vse njene žalostne

nasledke na svetu in njeno večno gorje v jezeru žvepljenega ognja. Na te besede se mu zbudi njegova vest in mu pravi: „Res, kratko terpi to, kar razveseljuje, večno pa bo tisto, kar bo peklo in žgalo. O kako neumno je, le malo medu okusiti, pa zavoljo njega na večno umreti!“ — Tak glas vesti je zanj notranja gnada, ki ga iz smradljivih mlakužin njegovega greha vzdiguje.

Da pa te in enake notranje in vnanje gnade božje pri nas ne bodo brez navtisa ostale, se nam je pač grešnikom, kedar se kake take gnade udeležimo, pred vsem družim k Mariji zateči; Marija ni le „pribežališče grešnikov“, ampak že tudi njeno ime pomenja: „Razsvetljena“ ali „Razsvetlovavka.“ In kakor sveta cerkev od nje poje, da je ona zaterla teme krivoverstva, tako bo tudi naše serca, od gnade božje ginjene, razsvetila, da homo hudobijo greha in svoj nevarni stan spoznali, in se z njeno pomočjo iztergali iz satanove sužnosti.

2. Ali gnada spoznanja je zmiraj še le prva stopinja k boljšemu življenju. Zakaj nič bi nam ne pomagalo, ako bi svoje grehe še tako do živega občutili in spoznali, zraven pa od dne do dne odkladali, k Bogu se poverniti. Treba nam je torej berž, ko nas gnada božja k spoznanju pripelje, za gnado resničnega spreobrnjenja poprijeti. Ne pravim pa zastonj, da se je gnade spreobrnjenja treba „berž“ poprijeti, in ne se zanašati rekoč: „Bom že še, bom že še drugopot! Saj se lahko vsak čas spovem, vsak čas lahko pokoro storim, se vsak čas lahko poboljšam!“ To bi bilo ravno tako, kakor bi njiva rekla: „Jaz rodim sad, kakoršnega hočem, naj bo setev ajdova, ali pšenična, in kedar hočem, naj bo po zimi ali po letu.“ Tudi ti si enak njivi. Da kaj sadu obrodiš, ali ga ne obrodiš nič, ali da ga obrodiš veliko ali malo, to vse je na gnadi in na tvoji lastni delavnosti ležeče. In kakor seme na njivi, ako je bilo vse poletje od kake uime zadrževano, samo ob sebi ne more na enkrat stoterega sadu obrodititi; tako tudi ti v starosti (če jo prav doživiš, česar je silno negotovo) ne boš mogel vseh zamud na enkrat popraviti, še manj pa na zadnjo smertno uro za vse svoje grehe vreden sad pokore prinesti. Tudi se to nikakor ne pravi, spreobrniti se, če

greha takrat nič več ne doprinašaš, kedar ga od starosti in od bolezni ves oslavljen nič več doprinašati ne moreš. Ne greh tebe, ampak ti moraš greh zapustiti, da bo tvoje spreobrnjenje resnično. Bog noče same lupine, ampak zdravo, okusno jedro; ne zjedí, ampak točnega zdravega sadu; ne samih rés in plev, ampak čistega, jeklenega zernja; to se pravi: ne pokora v starosti in v bolezni, ki je oslabela in bolna pokora, ampak pokora v zdravih in trdnih letih mu je dopadljiva. — Kedar ti toraj Gospod po vnanjih gnadah na tvoje serce terka, odpri mu ga pri tej priči, da se ne izpolnijo nad tebo besede Kristusove, ki jih je govoril terdovratnim Judom, ko so njegove gnade od sebe pahali, rekoč: „Povem vam, vi me bote iskali, pa me ne našli; v svojih grehih bote umerli.“ Tako se tudi tebi lahko primeri, kar pravi sv. Avguštín, da bo prišel čas, ko se boš želim spreobrniti, pa se ne boš mogel, zato ker se nisi hotel, kedar bi se bil zamogel. Enega pravi ravno ta cerkveni učenik, imamo, ki se je na zadnjo uro spreobrnil, da bi nihče ne obupal, pa tudi le enega, da bi nihče prederzen ne postal.

V prošnji za to gnado spreobrnjenja pa kam se hočemo drugam zateči, kakor k Mariji, ki je mati milosti, kateri nas tudi sveta katoljska cerkev v svojih adventnih molitvah priporoča, rekoč, da naj pomaga ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati? Od nje pravi sv. Bernard, da je iz prevelike ljubezni do nas nam vsem hotla dolžnica postati, vsem je odperto njeno materno serce. Jetnik pri njej zadobi rešenje, bolnik zdravje, žalostni tolažbo, grešnik solze resnične pokore, in odpuščenje grehov.

3. Krona vseh gnad pa, ki nam jih Bog na Marijno priprošnjo v življenji skazuje, je gotovo gnada srečne zadnje ure; zakaj „blagor mu“, piše sv. Jakob, „kteri preterpi skušnjava, ker skušen bo prejel krono življenja, ki jo je Bog tistim obljubil, ki ga ljubijo.“ Kristjani! tudi vsakega izmed nas čaka tista ura, ko se bomo trudni težavnega dela vlegli na smertno posteljo, ktero zglavje bomo z britkimi solzami močili. Merzel mertvaški pot nam bo tekkel po čelu, domači bodo na tihem jokali, prijatli se umikali, zdravnik z glavo zmajeval nad našim

zdravjem; vse posvetno nas bo zapustilo, vse časno se nam studilo. In kar bo najhujše, bo poslednji boj s peklensko hudobo, ki si bo s svojimi mrežami toliko bolj podvival, kolikor manj časa mu bo odločenega. Tiste skušnjave, s katerimi nas je v življenji najložej zmagoval, s temi bo posebno na zadnjo uro v nas tiščal. Grehi preteklosti nas bodo strašili, ostra pravičnost božja pri sodbi nas silila v obup. Strašil nas bo, kakor sv. Antona, z grehi naše mladosti, in nam še celo, kakor sv. Katarini Sienski, take grehe očital, ki se jih nismo nikoli vdeležili.—Oh, kako se nam bo, pač o tem boji godilo? kam se bomo obrnili? kje pomoči iskali? Ali, ljubi moji! ni nam obupati. Tista, ki je pod križem svojega umirajočega sina stala, tista bo tudi pri naši smertni postelji pričujoča, in vsi sovražniki bodo od naše smertne postelje zbežali, pravi sv. Antonin, kedar se ta kraljica nebes prikaže. Te pomoči nas je Marija sama zagotovila, ko je sv. Matildi rekla: „Jaz hočem vsem, kateri mi sveto in pobožno služijo, ob smertni uri, kakor zvesta mati svojim otrokom pričujoča biti in jih zoper satana braniti.“ In sv. Bonaventura pravi: „Marija pošilja svojim umirajočim služabnikom nadangela Mihaela in vse druge angele v brambo zoper peklenske skušnjavce, da jim iz krempljev izpulijo duše tistih, kateri so se tej presveti materi posebno priporočevali. Zato pa tudi sveta katolijska cerkev umirajočim po svojih služabnikih Marijno ime na jezik poklada, prepričana od besed sv. Bernarda, da je Marijno ime strašno vsem peklenskim zmajem. Ja, še celo potem, ko je naša duša z Marijno pomočjo ta poslednji boj s hudobo srečno premagala, je zopet Marija, ktera svojo zlato prošnjo položi na vago Gospodove pravice, da nas po usmiljenji med izvoljene potegne, in se spolnijo besede Salomonove: „Kdor mene najde . . .“

S k l e p.

Po tem takem, kristjani! častimo to mogočno pomočnico sleherni dan in njena hvala naj nikdar ne odstopi od naših ust. Zlasti se jej vsak dan priporočujmo za gnado pravega spoznanja, za gnado resnične pokore, in sosebno za gnado srečne zadnje ure, da kdaj v njeno materno naročje in v roke

njenega božjega Sina zročimo svoje duše. Zato jo kličemo s skesanim srcem: „Prosi za nas grešnike zdaj in ob smertni uri!“ Amen.

Za 2. adventno nedeljo.

(Kažimo, da smo sv. leto prav obernili.)

„Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in vidila.“ Mat. 11.

V v o d.

Bila sta dva učenca pri Jezusu, in sta vidila, kaj Jezus dela... Ukazal jima je Jezus, da povesta Janezu, kar sta... Na njegovih delih naj Janez spozna, da je Jezus res obljubljeni Mesija; kajti to dela, kar so preroki... Da! na delih se človek spoznavlja. Ako bi jaz vas prašal, ali ste res deležni postali sv. leta, pokažite mi svoje dela, ne besede, dela pričajo. Bili ste pri Jezusu in sprejeli ste ga — ali je tudi nad vami to storil, kar je storil pred učencema Jan. Poglejmo, kar je J. storil nekdanj in prašajmo ali je to tudi storil nad vami?

R a z l a g a.

1. „Slepi spregledujejo.“ Grešnik je slep, da ne... tudi vi ste bili taki... kažite zanaprej, da vidite. Varujte se greha, kažite, da vidite nesrečo... starši in predpostavljeni ne bodite slepi...

2. „Hromi hodijo.“ Prej ste morebiti radi opuščali ali zamujali božjo službo... zanaprej pridno, ne ustrašite se pota, vremena... starši in predpostavljeni stopite in glejte za svojimi, kje da so. Za živino se leta, za otroci pa ne...

3. „Gobovi se očiščujejo.“ Vsak greh ogerdi dušo, je dušna goba, posebno pa gerda nečistost, ktere je toliko med nami, — ktera se tako rada naleze... pa težko ozdravi: Včasih en pogled, besede... in že je nečisto poželenje, potem pa prosi, svari, kaznuj — vse zastonj! Odpravimo to gobo in sramožljivo...

4. „Glubi spreslišujejo.“ Tudi gluh je grešnik: starši... pridigarji... spovedniki... pa vse zastonj. Zanaprej ne tako: Otroci radi starše... posli... vsi pa radi božjo besedo v cerkvi, v lepih bukvah, pogovorih, pesmih...

5. „Mertvi vstajajo.“ Oče zgubljenega sina je rekel: „Veselite se, kajti moj sin je bil . . . pa je zdaj živ. Tudi grešnik je mrtev na duši, ne more nič delati za . . . Zdaj ste spet živi; glejte, varujte se smertnega greha, da spet ne . . .“

6. „Ubogim se evangelje oznanuje.“ Ne prevzetni farizeji...temuč so Jezusa radi poslušali...bodimo tudi mi ponižni, potem ne bomo zabredli v nevero naših dni: prevzetnost jih največ pripravi ob sv. evangelje: torej ponižno!

S k l e p .

Ostanite gledajoči . . . ubogi . . . tako bote kazali, da ste res deležni postali sv. leta. Huda bo vojska, pa ne bodite terstje . . . ne mehkužni, stojte terdno in stanovitno! Amen.

Za 3. adventno nedeljo.

(Kako prejete milosti sv. leta ohraniti?)

„V sredi med vami pa stoji, ki ga vi ne poznate.“ Jan. 1.

V v o d .

Danes osem dni sem vas opominjal, naj kažete, da ste se vdeležili . . . da stojite terdno . . . Danes bom vam povedal, kaj vam je storiti, da prejete milosti svetega leta ohranite.

R a z l a g a .

Sv. Janez je obstal, kdo da je — on se ni poviševal (povej). Ako hočemo ohraniti, je treba:

1. Da smo ponižni. Kdor priložnosti išče, pade. Ako smo pa ponižni, bomo se varovali . . . Pa zgoditi se more, da vendar pademo . . . ako smo ponižni, bomo zgrevali, Boga za odpuščanje . . . ž njim se hitro spravili, in zanaprej bolj varno hodili. — Sami smo slabi in radi . . . ako smo pa ponižni, bomo radi druge poslušali in vbogali, radi molili in tako . . .

Sv. Janez govori tukaj o kerstu (razlagaj) —

2. Na sv. kerst naj se spominjamo večkrat tudi mi. Velike dobrote smo prejeli pri sv. kerstu (povej)

za to smo pa tudi obljubili in prisegli (kaj?). Pa zapustili smo bandero . . . Jezus nas je spet sprejel, ali ga bomo mar spet zapustili? Kaj se zgodi vojščaku, ki pobegne in zapusti . . . Jezus ne tako . . . pa ne vemo, kdaj je mera poterpljenja in priznanja pri kraju . . . Na kerstne obljube zmišljajmo se večkrat in gotovo . . .

Sv. Janez pravi, da v sredi med njimi —

3. Na Jezusa moramo misliti večkrat tudi mi. Jezusa ne vidimo, pa vedno pri nas on Bog povsodpricujoči. Tega se spominjajmo. On je prišel na svet — učil — umeril — cerkev — sv. zakramente postavil . . . — On vse vidi in sliši . . . ne moremo zakrivati . . . On tudi pride soditi žive . . . On, ki je ravno v tem svetem letu ti spet ponudil . . . Tega se . . .

S k l e p.

Kdor stanoviten ostane do konca . . . Judež je dobro začel, pa . . . Savi je slabo začel, pa dobro končal . . . Tudi vi ste srečno sveto leto začeli: ste obiskali cerkve, se postili, svete zakramente prejeli — pa končajte tudi dobro. Kako sem vam danes pokazal? Bodite ponižni . . . Potem bodo vaše dela ne samo srečno začete, ampak tudi srečno dokončane. Amen.

Za 4. adventno nedeljo.

(Srečen, kdor se je sv. leta prav poslužil.)

„Vse človeštvo bo videlo zveličanje božje.“ Luk. 3, 6.

V v o d.

Stojimo danes na koncu svetega adv. časa, pa tudi konec svetega leta se bliža. Bližal se je nekdanj konec st. zakona in bližal se čas, da pride obljubljeni Zveličar. Tedaj je klical sv. Janez: „Pripravite pot . . . in ako tako delate, bode vse človeštvo videlo . . . Ravno tako so pa tudi ta sveti čas klicali škofje in duhovniki . . . Srečen, kdor jih je poslušal in se vdeležil milost in gnad sv. leta.

R a z l a g a.

Velike so milosti in gnade, ktere . . .

1. Velike milosti, ki jih človek sprejme pri vsakej spovedi in pri vsakem obhajilu. Vest je spet mirna . . . Oče nebeški mu spet dober . . . vrata nebeške spet odperete, njegove dela spet veljavne za neb . . . da še poprejšne mertve so oživele. — Prejel je Jezusa, ki je terta . . . dušna moč je večja . . . tudi majhni grehi izbrisani . . . zastava večnega življenja in slavnega vstajenja.

2. Prejel pa je človek še posebnih milost in gnad. Desnemu razbojniku . . . „Še 'danes . . . Kdo bi ne bil vesel kaj tacega slišati. Glejte, vsak, ki bi po zadobljenih milostih sv. leta umerl, tudi ta zasliši: Še danes . . . Zakaj popolnoma odpustek zbríše . . . Morebiti da je kdo dolge leta v grešnih navadah živel, v nečistosti, sovraštvu, pījanosti . . . svete zakramente vendar pa nevredno prejemal, ako se je prav spovedal, vse . . . vse . . . Morebiti da je kdo na Boga, cerkev, sv. zakramente že celo in dolgo pozabil, zdaj se je oklicalo sveto leto . . . zvonovi, pridige, procesije, spovednice, sv. mize, to ga je zdramilo, da je tudi . . . in kako srečen: Mir, kterega svet ne more dati . . . Morebiti da se kdo zaobljubil . . . ni mogel storiti . . . vest ga je grizla . . . zdaj po svetem letu je vse poravnano . . .

3. Vesel more obhajati božične praznike. Ni zastoj se rodil . . . umerl, vdeležil si se in čaka te večno veselje.

S k l o p.

Srečen, kdor se je vdeležil . . . Svest sem si, da jih je med vami veliko . . . ali ne morem reči, da ste vsi? . . . Ako je še kateri med nami, ki ni ali pa ne prav . . . oh naj se podviza . . . še nekaj dni, in pri kraju . . . Vi pa, ki tako srečni, hvalite usmiljenega Boga, Jezusa K., D. Marijo in vse svetnike, da . . . molite za sv. Očeta, ki odperli . . . in ostanite zvesti: potem bote videli zveličanje božje. Amen.

Vabilo družbe sv. Mohora za leto 1866.

S prihodnjim letom nastopi „družba sv. Mohora“ sedmo leto svoje delavnosti po sedanji osnovi; zató vabi vse častite Slovence in Slovenke brez razločka stanú in starosti k prav obilnemu pristopu. Kakor doslej skozi šest let, ostane jej tudi vprihodnje prva skerb, da ustreže vsem družnikom, katerih je štela letos že 2719, s prav zanimivim podučnim in kratkčasnim berilom. Letnina iznaša 1 gld., dosmertnina (plača za vse žive dni) pa 15 gld. a. v. Oglašajo pa naj se gg. družniki, kjerkoli je to le mogoče, po čast. dekanijskih predstavnikih, po katerih bodo mesca julija prihodnjega leta tudi družbine bukve prejeli; drugi pa pod družbinim naslovom naravnost v Celovcu.

Kdor se oglašá na pr. z naročbo na „Slov. Prijatla“, „Slovca“ ali „Glasnika“ vred, ta naj zapiše svoje ime z letnino na poseben listič, da se njegovo ime ne spregleda in kaka pomoč ne nastane. Kdor pervikrat v družbo stopi, naj izrečno pove, da je nov družnik; vsakdo pa naj naznani mimo svojega stanovanja tudi faro in dekanijo, v katero spada. Kdor želi bukve posebej naravnost po pošti, ta naj priloži 10 nkr. za stroške take pošiljatve.

Vpisovanjske pole za leto 1866 se razpošljejo častitim dekanjstvom konec decembra; naj blagovoli torej v začetku mesca decembra vsak g. farni predstavnik svoje farane opomniti, naj poravnajo letnino pred koncem mesca decembra, da se morejo potem njih imena v vpisovanjsko polo vpisati, ki jim pride od preč. gg. dekanijskih predstavnikov v prvi polovici mesca januarja. Spise za prihodnje družbine bukve prosimo do konca mesca januarja, pristopne oglase pa, če je le mogoče, vsaj do konca mesca marca 1866.

Temu vabilu se dostavlja naznanilo, da se prične s prihodnjim letom izdava z mnogimi podobami ozaljšanega „Življenja svetnikov in svetnic božjih“, ki ga je poleg najboljših virov izdelal g. dr. J. Rogač, duhoven ljubljanske škofije; razun „Koledarčka za leto 1867“, „Življenja svetnikov“ in drugih bukvic prejmo gg. družniki tudi povest, „Kortonica, koroška deklica“, ki so jo za prosto ljudstvo spisali g. fajmošter J. Cigler v Višnjigori.

Pri tej priložnosti se popravlja pomota v Koledarčku za l. 1866: angeljska nedelja je 2. septembra, Marijno ime 9. septembra in 21. oktobra cerkveno posvečevanje, kar se o svojem času tudi v družbinih bukvah popravi.

V Celovcu 15. novembra 1865.

Družbin odbor.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija.

P. n. gosp. stolni dekan Peter A. Pichler je postal tudi predsednikov namestnik pri zakonski sodniji, tudi dobi naslov protektor škofij. bogosl. učilišča. P. n. gosp. stolni školast Jak. Rebernik ostane zraven še tudi, kar je dozdej bil, in je tudi imenovan za inf. prošta v Strassburgu. P. n. gosp. dr. Val. Milar ostane šolski viši ogleda in gre tudi za vodja v bogosl. semenišče. P. n. gosp. Andr. Raspotnik je zraven svojih dozdanjih mest postal svetovavčev namestnik pri zakonski sodniji. P. n. gosp. Peter Funder obderži zauaprej svoje mesto pri zak. sodniji in je zraven tudi vodja knezošk. kancelije. P. n. gosp. dr. Jan. Wilhelm je imenovan kanonik theologalis in bode začasno še učil katehetiko in pedagogiko. Gosp. Alojzi Rečičky ostane, kar je bil dozdej, postal pa je še prosinodalni izpraševavec. Gosp. Jože Hueber je izvoljen vicevodja v bogosl. semenišču in pridigar pri glavni fari — in gosp. Venceslav Uršič namestuje l. katebeta na c. k. normalki. — Ő. g. Černic Jan. je dobil faro Glodnico. — Za provizorja gresta gg. Cepic Franc v Švabek in Juri Traven v Šentjurje na Zili.

Umerl je gosp. Adam Wilhelmer oskerblj, kaplan v Steuerbergu in Ő. g. penz. fajm. Franc Karl. R. I. P.!

Goriška nadškofija.

G. Jan. Likar gre za kaplana v Bovec, g. Anton Lazar v Serpenico, g. Fr. Stepančič v Dornberg, g. Jož. Kavčič v Lučnik, g. Jan. Ferfolja v Verzo v Kampolungu, in g. And. Markarovič v Kauai za 2. kaplana. G. Fr. Kodermac je postal korni vikar in ital. pridigar v Gorici.

Ljubljanska škofija.

Č. g. Tavčar Ant. je dobil faro Rako. G. Miha Horvat pride za duh. pom. in kateheta na uršulinski dekliški glavni šoli v škofjo Loko. G. Fr. Šolar, novoposv., gre za duh. pom. v Prem.

Lavantinska škofija.

Č. g. Krušič Franc, je izvoljen za kateheta za vse razrede na viši celjski gimnaziji. G. Franc Burja je izvoljen za župnika v Sevnici. — Prestavljeni so gg. kaplani: Ant. Klemenčič za provizorja v spodnjo Kungerto, Fr. Rožger k sv. Jakopu v Slov. gor., Jak Košar iz Ruš k materi Božji na Ptujski gori, Jož. Kunaj iz sv. Martina na Pohorji v Žreče.

Umerli so čč. gg.: Jakob Ciegler, župnik v počitku pri sv. Ilnu na Goriškem, — Jan. Vojsk, kurat v spodnji Kungerti in Ant. Lipovšek, župnik v pokoji. R. I. P.!

Teržaška škofija.

Gosp. Jan. Šust, učenik pastirstva in cerkv. prava, ki je nedavno na dunajskem vseučilišču dosegel doktorsko dostojnost v bogoslovstvu, je imenovan začasni tajnik škofij. in zakonske sodnije. G. Prim. Šubic pride za koop. in šolskega učenika v Rodik, g. Jan. Koželj v Mune, g. Ant. Notar v Truške, g. Mih. Dobravec v Jelšane, g. J. Kuhn na Občino, g. Drag. Mazek v Jelšane, g. Drag. pl. Majti v Buzet, g. Jan. Šega v Pertlje, g. Jož. Uršič v Lindar, g. Fr. Frantar v Sušnjevico, g. Jož. Orbanič v Gemin, g. Škender Zamlič v Moščenice, g. Peter Martelanc v Skedenj in g. Bern. Hočevar v Trebic. G. J. Matejčič kaplan v Pazinu pride za kaplana v Buzet; na njega mesto je prišel novop. Jož. Miandrusič. Klemen Skubla, novop., je prišel za kaplana in za časnega šolsk. učenika v Verteneljo. G. Anton Dekorte, bivši kaplan pri sv. Jušti v Terstu, je izvoljen stolni korar pri ravno tistem kapiteljnu.

Umerl je g. Martin Cotel, bivši dekan v Dolini 5. novembra; za administratorja je postavljen č. g. Štefan Uga, bivši kaplan in šolski učenik v Boljuncu.